

Strakonících ze dne 19. 7. 2022 bylo nařízeno předběžné opatření, kterým bylo odpůrci uloženo, aby se nezdržoval v nemovitostech žalobkyně, aby se zdržel setkávání s navrhovatelkou. Odpůrce toto předběžné opatření nerespektoval, nadále navrhovatelku kontaktoval, přes její nesouhlas ji opakovaně navštívil v Nemocnici ve Strakonících v době, kdy se dle předběžného opatření měl zdržet setkávání s navrhovatelkou. Jednání odpůrce je dlouhodobé a stupňující se, z obsahu SMS zpráv vyplývá manipulativní a autoritativní chování odpůrce, které svědčí o jeho psychickém nátlaku na navrhovatelku. Navrhovatelka podala v této věci trestní oznámení, Policie ČR odpůrce obvinila ze spáchání přečinu týrání osoby žijící ve společném obydlí a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Všechny tyto skutečnosti svědčí o trvání stavu ohrožení navrhovatelky. Nelze přehlédnout, že kromě předběžného opatření, jímž byl odpůrce vykázán z budovy čp. [REDAKCE] a bylo mu uloženo zdržet se setkávání s navrhovatelkou, byla vydána ještě další dvě předběžná opatření. Jednak předběžné opatření, kterým byl odpůrci zakázán vstup a zdržování se na pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] (zahrada u domu čp. [REDAKCE]), jednak bylo na návrh Okresního státního zastupitelství vydáno předběžné opatření, jímž soud uložil odpůrci, aby se zdržel setkávání se syny [REDAKCE] a [REDAKCE]. Ze spisu Okresního soudu ve Strakonících sp. zn. 106 Nc 6503/2022 bylo po provedeném dokazování zjištěno, že usnesením Okresního soudu ve Strakonících, č. j. 106 Nc 6503/2022-33 ze dne 18. 8. 2022 bylo odpůrci mimo jiné uloženo, aby nevstupoval a nezdržoval se na pozemku par. č. [REDAKCE] zahrada v k. ú. [REDAKCE] a zdržel se nežádoucího obtěžování navrhovatelky [REDAKCE]. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Co 1065/2022-77 ze dne 12. 9. 2022 bylo k odvolání odpůrce ohledně uložení povinnosti odpůrce nevstupovat a nezdržovat se na pozemku par. č. [REDAKCE] k. ú. [REDAKCE] usnesení potvrzeno. V odůvodnění tohoto usnesení je uvedeno, že soud 1. stupně řádně, logicky a přesvědčivě vysvětlil, proč má za splněné podmínky pro rozšíření rozsahu původně vydaného předběžného opatření o další prostor v bezprostřední blízkosti domova navrhovatelky, tedy o přilehlou zahradu (pozemek par. č. [REDAKCE], když odpůrce pokračuje v pronásledování a psychickém nátlaku na navrhovatelku tím, že opakovaně navštěvuje tuto zahradu přiléhající k domu, koupe se v bazénu či narušuje běžný život žalobkyně a jejich synů v nemovitosti. Odpůrce tedy tímto způsobem pokračuje v jednání, pro které již bylo vyhověno předchozímu předběžnému opatření a které znamená psychický nátlak na navrhovatelku, když takové jednání lze označit za duševní násilí ve smyslu citované právní úpravy. Odvolatelem uváděné argumenty v odvolání nijak nezpochybnují závěry soudu 1. stupně a netýkají se podmínek pro nařízení předběžného opatření. Odvolatel sám potvrzuje fyzické napadení navrhovatelky a je nerozhodné, z jakých subjektivních důvodů byl k němu odvolatel motivován. Je to odvolatel, kdo užívá fyzické i psychické násilí vůči navrhovatelce a v této aktivitě stále pokračuje. Agresorem je odpůrce a obětí navrhovatelka, nikoli obráceně, jak nepřesvědčivě argumentuje odvolatel. Ze spisu Okresního soudu ve Strakonících sp. zn. 107 Nc 6052/2022 bylo zjištěno, že Okresní státní zastupitelství ve Strakonících podalo návrh na zahájení řízení o ochraně proti domácímu násilí a navrhovali vydání usnesení, podle něhož Mgr. [REDAKCE] bude povinen zdržet se setkávání se synem [REDAKCE] a synem [REDAKCE]. V odůvodnění návrhu je uvedeno, že dne 22. 8. 2022 došel na Okresní státní zastupitelství ve Strakonících podnět k podání návrhu podle § 8 odst. 2 z. ř. s. ve spojení s § 8 odst. 1 písm. c) z. ř. s., který podala navrhovatelka [REDAKCE]. Z podnětu [REDAKCE] mimo jiné vyplývá, že v současné době je vedeno proti [REDAKCE] trestní řízení, které úzce souvisí s vydaným předběžným opatřením a týká se domácího násilí. Provedenou lustrací v rejstříku OSZ Strakonice bylo zjištěno, že dne 14. 7. 2022 vydal vrchní inspektor PČR, KŘPJČK Územního odboru Strakonice, Obvodní oddělení Radomyšl pod čj. KRPC-99452-6/TČ-2022-020718 záznam o zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu, neboť je dostatečně odůvodněn závěr, že dne 14. 7. 2022 v době 11:15 hod. až 11.25 hod. v rodinném domě čp. [REDAKCE] v obci [REDAKCE] napadl [REDAKCE] bývalou manželku [REDAKCE] kterou nejprve proti její vůli držel v koupelně a svým tělem jí bránil vyjít

z místnosti, poté ji v kuchyni fyzicky napadl úderem otevřenou dlaní do zátylku, poškozená udeřila čelem o kuchyňskou linku a když šla do ložnice matky zavolat policii, do ní strčil a sebral jí telefon a současně ji vyhrožoval slovy „Rozbiju ti držku, vymlátím ti všechny zuby, že ti je už nikdo nedá dohromady“. Jednání podezřelého je kvalifikováno jako přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku a věc je vedena na OSZ ve Strakonících pod sp. zn. ZN 864/2022. Z podnětu dále vyplývá, že dne 1. 8. 2022 bylo podáno na Mgr. [redacted] trestní oznámení doplněné dne 18. 8. 2022, které se týká porušování nařízeného předběžného opatření. Dále je v návrhu uvedeno, že podnět směřuje k učinění opatření ohledně společných synů – staršího [redacted] a mladšího [redacted] kteří oba žijí na adrese [redacted] [redacted] trpí lehkou mentální retardací a není schopen se adekvátně bránit svému otci, který ho prakticky využívá ke zprostředkování kontaktu s rodinou a s domácností, kde synové žijí. [redacted] je zvyklý svého otce poslouchat, takže pokud otec vydá pokyn, i když je tento pokyn v rozporu s tím, co by [redacted] sám chtěl, provede jej. [redacted] situaci velmi trpí, mnohokrát vyslovil přání být doma, nemuset být s otcem, který nyní pravidelně jezdí do [redacted] a čeká na [redacted] až se vrátí z práce. Následně po něm žádá buď určitou činnost (práci) jako např. vykládání dříví, skládání dříví, donesení věcí z domu, zprostředkování kontaktu se synem [redacted] nebo ho odváží na koupání. [redacted] se bojí, jakkoliv odporovat a není toho s ohledem na svou mentální kapacitu ani schopen. Jednání Mgr. [redacted] vůči synovi [redacted] se pak dá označit jako forma psychického domácího násilí. Syn [redacted] trpí středně těžkou mentální retardací a vzhledem ke své povaze a postižení trpí aktuální situací ještě mnohem více. S otcem odmítá dojíždět na společné aktivity, stalo se, že 2x za sebou z důvodu neúspěšnosti vyslal otec syna [redacted] pro [redacted] aby ho přivedl a společně pak odjeli k vodě, ten to však vždy odmítl. [redacted] s ohledem na dřívější jednání otce s ním nechce cokoli podnikat, bojí se ho. Psychický stav [redacted] vůči němuž stejně jako ke [redacted] má otec nepřiměřené nároky, avšak [redacted] má mírnější formu mentální retardace a psychicky to zvládá, již [redacted] řešila. Matka vyhledala pomoc v intervenčním centru a se synem [redacted] navštívila psycholožku Mgr. Vrškovou. Důvodem byla událost z roku 2021, kdy byl [redacted] z důvodu psychického vypětí s ohledem na jednání otce odvezen záchranou službou. Otec odmítá a stále odmítá svou vinu na psychických obtížích [redacted] zastává názor, že stavy, kterými [redacted] v případě psychického vypětí trpí, způsobilo očkování na Covid-19 a potřebuje psychiatrickou léčbu. Toto psychiatricka vyvrátila. [redacted] potřebuje pouze klid, který mu otec vzhledem ke svým nárokům vůči synům není schopen zajistit. Dále je v odůvodnění uvedeno, že matka neomezuje syny v kontaktu s otcem, naopak to jsou oni, kteří projevují nesouhlas s jeho chováním a bojí se ho. Synové matku žádají, aby odjeli někam pryč, aby se s otcem nesetkali. Současná situace je pro oba syny neúnosná, nejsou schopni se sami účelně bránit. Nikdy nebylo rozhodnuto o omezení jejich svéprávnosti, avšak fakticky nejsou schopni právně jednat v žádných záležitostech vyjma záležitostí každodenního života. [redacted] některá právní jednání a úkony je schopen provést s nápomocí. Sami nemohou tento návrh podat, nemohou ani sami udělit plnou moc advokátovi. Usnesením Okresního soudu ve Strakonících č. j. 107 Nc 6502/2022-27 ze dne 26. 8. 2022 bylo návrhu vyhověno a bylo vydáno předběžné opatření v tom znění, že odpůrci bylo uloženo, aby se zdržel setkávání se synem [redacted] a synem [redacted] s tím, že předběžné opatření trvá do 26. 9. 2022. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 8 Co 1058/2022-39 ze dne 12. 9. 2022 bylo usnesení soudu prvního stupně potvrzeno. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 10. 2022. V odůvodnění tohoto usnesení je uvedeno, že v projednávané věci návrhověl tvrdil a osvědčil, že proti odpůrci je vedeno trestní řízení související s předběžným opatřením týkajícím se domácího násilí, čemuž předcházelo vykázání odpůrce ze společného obydlí, přičemž jednání odpůrce je prozatím kvalifikováno jako přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zák. Dostatečně přesvědčivé je dále osvědčováno, že oba synové trpí nejenom chováním otce vůči jejich matce, nýbrž i ve vztahu k nim, když se synem [redacted] musela matka vyhledat pomoc v intervenčním centru, přičemž navštěvuje psycholožku Mgr. Vrškovou. Důvodem je

událost z roku 2021, kdy byl [redacted] z důvodu psychického vypětí (s ohledem na jednání jeho otce) odvezen záchrannou službou. [redacted] trpí středně těžkou mentální retardací, vzhledem ke své povaze a postižení trpí aktuální situací více a není schopen se jednání otce jakkoli bránit. Uvedené pak mimo jiné svědčí i o dlouhodobosti jednání odpůrce. Přiměřeně podobně pak trpí jednáním otce i syn [redacted] (jmenovaný trpí lehkou mentální retardací), který není schopen se otci bránit, je zvyklý poslouchat, sám mnohokrát vyslovil přání nemuset být v kontaktu s otcem, kterému se bojí jakkoli odporovat, čehož fakticky s ohledem svou mentální kapacitu není schopen. Všechny naznačené skutečnosti potvrzují minimálně ohrožení psychického zdraví obou synů odpůrce a potřebují poskytnutí ochrany, a to i s ohledem na citované SMS zprávy, jež svědčí o stoupající agresivitě odpůrce. Odvolací soud skutečnosti tvrzení a osvědčené v návrhu považuje spolu s předloženými listinami ve shodě se soudem prvního stupně za dostatečné pro závěr, že je nutné pro bezpečnost a zdraví [redacted] i [redacted] aby se k nim prozatím odpůrce nepřibližoval, nenavazoval s nimi kontakty, aby se zdržel setkávání s nimi, a proto přistoupil k potvrzení napadeného usnesení soudu prvního stupně. Z potvrzení o vykázání ze dne 14. 7. 2022 Policie ČR, Obvodní oddělení Radomyšl (čl. 11) bylo zjištěno, že příslušník Policie ČR vykázal žalovaného ze společného obydlí [redacted] včetně zahrady patřící k domu a bezprostředního okolí ve vzdálenosti 100 metrů, které obývá s ohroženou osobou, a to [redacted] na dobu 10 dnů. Vykázaná osoba se po dobu 10 dnů musí zdržet vstupu do prostoru vymezeného policistou a zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.

12. Dále bylo po provedeném dokazování zjištěno, že žalobkyně opakovaně vyzývala žalovaného k odstěhování se z nemovitosti čp. [redacted] která je v jejím osobním vlastnictví a kde v současné době bez jejího souhlasu pobývá i přesto, že došlo k definitivnímu ukončení partnerského soužití před 2 lety, a to výzvou ze dne 16. 5. 2022, 21. 6. 2022, 13. 7. 2022. Z posledně uvedené výzvy dále vyplývá, že žalobkyně nesouhlasí s neoprávněnými zásahy žalovaného do jejího vlastnického práva spočívajícími v tom, že proti její vůli provádí činnosti spočívající v rekonstrukci garáže na „wellness“ a žádá ho, aby těchto činností zanechal. Z úředního záznamu ze dne 14. 7. 2022 o podaném vysvětlení [redacted] na Policii ČR, Obvodní oddělení Radomyšl bylo zjištěno, že [redacted] uvedla, že dnešního dne na policii učinila trestní oznámení na jejího bývalého manžela [redacted] který ji dnes fyzicky napadl a vyhrožoval újmou na zdraví. Z posudku o invaliditě ze dne 14. 10. 2020 bylo zjištěno, že u Mgr. [redacted] byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž však již nejde o invaliditu 3. stupně, ale jde o invaliditu 2. stupně, kdy z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 55 %. Den změny vzniku invalidity je 14. 10. 2020. Z tohoto posudku vyplývá, že posuzovanému v roce 2019 byla přiznána invalidita 3. stupně. Ze zprávy intervenčního centra pro osoby ohrožené domácím násilím ze dne 19. 9. 2022 bylo zjištěno, že [redacted] je klientkou intervenčního centra od podzimu 2021, kdy telefonicky kontaktovala intervenční centrum s cílem řešit obtížnou situaci s manželem [redacted]. Na podzim 2021 se jednalo o několik kontaktů, většina byla telefonických, ale některé i osobní. Klientka si stěžovala na to, že přesto, že jsou s exmanželem již mnoho let po rozvodu, exmanžel u ní stále bydlí, klientka popisovala soužití s ním jako velice problémové a stěžovala si na jeho přístup k synům, kteří nejsou v pořádku (mentální postižení). Uváděla, že exmanžel po synech vyžaduje různé práce, které jsou nad jejich síly a pokud je nedokáže splnit podle jeho představ, křičí na ně. Uvedla, že exmanžel je stále vulgárnější, hádali se, dostala od něho i facku, začíná se ho bát. V roce 2022 se jednalo z velké většiny o kontakty telefonické, např. dne 29. 4. 2022, dne 23. 5. 2022, kdy sdělila, že exmanželovi nabídla 1 500 000 Kč jako vyrovnání, když se odstěhuje, což odmítl, dne 20. 7. 2022, dne 27. 7. 2022. V závěru je uvedeno, že klientka [redacted] od počátku až do současnosti popisovala soužití s exmanželem jako silně problémové, uvedla, že poslední necelé 3 roky ji exmanžel napadal slovně, při hádkách jí nadával, později ji začal napadat i fyzicky. Opakovaně jej žádala, aby se

odstěhoval, že jsou již rozvedení, ale on to odmítal a na jejím domě neustále vymýšlel opravy a úpravy, které ona nechtěla. Tyto jeho útoky na ni se opakovaly přibližně poslední 3 roky, jejich intenzita se stupňovala a intervaly mezi nimi se zkracovaly. Útoky začaly po jeho hospitalizaci v Nemocnici v Českých Budějovicích po operaci slinivky a následné rekonvalescenci. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 22. 1. 2023 Policie ČR, Obvodní oddělení Radomyšl bylo zjištěno, že [redacted] uvedl, že dne 22. 1. 2023 cca v 9:30 hod. přijel do místa trvalého bydliště na adrese [redacted] aby po právu požádal svoji partnerku [redacted] o zpřístupnění jeho domova, kdy byl od 14. 7. 2022 po vyprovokovaném incidentu Policií ČR vykázan na 10 dní a následně soud 2x dobu vykázaní prodloužil, podruhé na maximální dobu 6 měsíců. Partnerka [redacted] rezolutně jako by s převahou sdělovala, že ho v žádném případě do domu nepustí. Upírání mu práva na domov vnímá jako zločin proti lidskosti a vyhrocený jednostranný spor ze strany [redacted] vnímá jako psychické týrání jeho osoby. Jejich dům s bytem o rozloze 366 m² (14+1) se dvěma koupelnami a dvěma toaletami dává dostatek prostoru pro soužití celé rodiny, a to i odděleně. Nelze předjímat, že by jeho přítomnost v domě způsobila partnerce a synům a tchýni jakékoli problémy, protože do 14. 7. 2022 působil v domácnosti bez problémů jako pečující osoba o mladšího syna [redacted] a tchýni [redacted]. Dne 22. 1. 2023 v 15:30 hod. přijel před Obvodní oddělení policie v Radomyšli a domluvil si s hlídkou schůzku před domem čp. [redacted]. Na místě [redacted] zopakovala, že ho v žádném případě do domu nepustí. Uvedl, že trvá na zpřístupnění svého domova do doby, než bude důkladně prošetřen majetkoprávní spor ohledně domu v [redacted]. Uvedl, že stupňovanému psychickému domácímu násilí byl v období od července 2019 do července 2022 vystavován on. Incidentsy z března 2022 a července 2022 byly jen jeho reakcí na toto násilí. Z usnesení Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 0 Nt 7004/2023-5 ze dne 28. 1. 2023 bylo zjištěno, že Mgr. [redacted] zadržený dne 26. 1. 2023 v 10:00 hod. se bere z důvodu podle § 67 písm. c) trestního řádu do vazby s tím, že se nepřijímá písemný slib obviněného a vazba obviněného se nenahrazuje uložením předběžného opatření. Z usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 3 To 67/2023-25 ze dne 13. 5. 2023 bylo zjištěno, že stížnost obviněného proti usnesení Okresního soudu ve Strakonicih ze dne 28. 1. 2023 č. j. 0 Nt 7004/2023-5 se zamítá. Z dokladu označeného Žádost o zrušení údaje o místu trvalého pobytu osoby bylo zjištěno, že žalobkyně navrhla a žádala zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalovaného na adrese [redacted] z důvodu, že jsou rozvedeni, žalovaný na dané adrese od 14. 7. 2022 nebydlí a nemá žádné užívací právo. Z usnesení Úřadu městyse Radomyšl ze dne 20. 2. 2023 č. j. ÚMR/057/2023 bylo zjištěno, že řízení o zrušení údaje o místu trvalého pobytu pana [redacted] na základě návrhu paní [redacted] se přerušuje, a to do nabytí právní moci rozhodnutí Okresního soudu ve Strakonicih na základě žaloby vedené pod sp. zn. 4 C 140/2022. Z čestného prohlášení Ing. [redacted] ze dne 27. 7. 2023 bylo zjištěno, že byl osloven panem Mgr. [redacted] se žádostí o vyjádření k prodeji části jeho pozemku [redacted] a st. [redacted] v k. ú. [redacted]. Uvedl, že je bývalým majitelem statku čp. [redacted] v [redacted] kdy statek vlastnil do roku 2007, poté jej předal synovi [redacted]. Pan [redacted] ho v roce 2006 oslovil s tím, zdali by byl ochoten odprodat kus pozemku pro zřízení zahrady u domu, protože zahradu měli jen přes silnici na druhé straně. Po určitém váhání souhlasil. Vybavuje si, že se posléze udělalo zaměření části pozemku a podepsala se budoucí kupní smlouva kvůli vzniklé exekuci na jeho majetek. Pan [redacted] mu předal zálohu na koupi ve výši 6 000 Kč, nicméně prodej pak už dokončil nový vlastník až po vypořádání veškerých závazků, on tedy konečnou smlouvu neuzavíral, ale syn o budoucím prodeji věděl, tuto informaci mu předal a ví, že [redacted] fakticky bezprostředně po uzavření budoucí kupní smlouvy začali tu odkupovanou část již používat a upravovat podle svého, což bylo mezi nimi i takto domluveno. Z výpisu z katastru nemovitostí bylo zjištěno, že vlastníkem nemovitostí st. p. č. [redacted] a p. č. [redacted] v k. ú. [redacted] byl ke dni 1. 1. 2007 Ing. [redacted]. Z výpisu z katastru nemovitostí bylo zjištěno, že vlastníkem nemovitostí st. p. č. [redacted] a p. č. [redacted] v k. ú. [redacted]

██████████ je ke dni 24. 7. 2023 ██████████ a ██████████ každý s velikostí podílu 1/2. ██████████ nabyl vlastnictví na základě darovací smlouvy ze dne 7. 9. 2007, dále na základě kupní smlouvy ze dne 21. 1. 2009 a ██████████ na základě darovací smlouvy ze dne 10. 8. 2011.

13. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a z oboru psychologie, odvětví klinická psychologie znalců MUDr. Jana Tučka, Ph.D., LL.M. a Mgr. Václava Šnorka ze dne 23. 3. 2023 vypracovaného v rámci trestního řízení Mgr. ██████████ bylo zjištěno, že posuzovaný v době spáchání trestného činu trpěl organickou poruchou osobnosti. Organická porucha osobnosti u posuzovaného neměla žádný vliv na jeho rozpoznávací schopnosti, které hodnotí znalec jako zachované. Uvedená porucha negativně ovlivnila jeho schopnosti ovládací, které znalec hodnotí jako podstatně snížené. Předepsané léky, které posuzovaný užíval v terapeutické dávce, neměly žádný vliv na jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti. Posuzovaný je v současné době schopen chápat smysl trestního řízení a plnohodnotně se na něm účastnit. Vzhledem k přítomnosti organické poruchy osobnosti hodnotí znalec pobyt posuzovaného na svobodě jako rizikový, lze očekávat, že se i v budoucnosti bude dopouštět obdobného jednání, pro které je v současné době stíhán. Z tohoto důvodu navrhuje uložení ochranné psychiatrické léčby formou ambulantní. Dále bylo z tohoto znaleckého posudku ze závěrů znalce psychologa zjištěno, že znalecké zkoumání svědčí u posuzovaného pro přítomnost závažnější psychopatologie, byla zjištěna organicita. Patrné je narušení emocí, abnormality registrují ale i v dalších oblastech. V chování nelze přehlédnout selhávání seberegulace. Mnohé behaviorální projevy posuzovaného jsou nevhodné. Schopnost anticipovat důsledky jednání je snižena. Emotivita je nestabilní, osciluje mezi depresivními a hypomanickými stavy. Očekávat je třeba impulzivní reakce. Frustrační tolerance je zdatelně snižena. Posuzovaný jedná pod vlivem bezprostředních pohnutek. Vnitřní svět posuzovaného je velmi bohatý, ale současně rovněž značně neuspořádaný. Dominuje orientace na vlastní potřeby a zájmy. V osobnosti jsou patrné narcistické rysy. Posuzovaný potřebuje respekt a ocenění. Na zpochybňování svých kvalit reaguje velmi intenzivně. V důsledku narušené seberegulace posuzovaný nemusí zvládat konfliktní situace, ve srovnání s obecnou populací u něho snadněji dochází k vybavení agresivních vzorců chování, třebaže jinak je nastaven vůči druhým spíše přátelsky. Aplikované psychodiagnostické metody ukazují zhoršení kognitivních funkcí, vzhledem k odhadované premorbidní úrovni posuzovaného se jedná o významný pokles odpovídající středně těžkému kognitivnímu deficitu. Nejvíce postiženy jsou paměťové schopnosti, stejně tak exekutivní funkce, především ve složce kontrolní. Posuzovaný není schopen uvážit problémy ve zcela adekvátních souvislostech, je schopen propojit jednotlivé aspekty na základě povrchových charakteristik, ačkoliv z hlediska podstaty jsou neslučitelné. Dotčeny jsou také verbální schopnosti. Posuzovaný si drží všeobecnou informovanost a široký kulturní přehled. Původní úroveň intelektových schopností posuzovaného byla pravděpodobně nadprůměrná, nyní klesá k průměru. Posuzovaný ovšem stále disponuje relativně dobrým logickým úsudkem, kterým kompenzuje popsání omezení. Vzhledem k uvedenému obrazu je na místě konstatovat podezření na demenci frontotemporálního typu. Jednoznačně to stanovit nicméně v současnosti nelze, je třeba ověřit trend, tedy psychologické vyšetření opakovat s delším časovým odstupem.

14. Dále bylo po provedeném dokazování z výpovědi žalobkyně zjištěno, že manželství se žalovaným uzavírali v roce 1985. V době uzavření manželství žili v ██████████. V letech 1987 – 1988 bydleli v Praze, neboť ona tam chodila do práce a dostala služební garsonku. V této době si také zažádali o byt. Vzhledem k tomu, že se jim narodili synové, tak se v roce 1988 přestěhovali do ██████████. V podstatě se přestěhovala ona, bývalý manžel zůstával v Praze a dojížděl za nimi, protože v Praze měl práci. V roce 1993 v Praze dostali byt, takže se tam se syny přestěhovala a s manželem tam společně bydleli až do roku 1997. V té době bývalý manžel dostal výpověď, neměl tolik práce a domluvili se, že i pro syny bude lepší, když budou bydlet na venkově. Z tohoto důvodu byt v Praze prodali za 1 200 000 Kč a přestěhovali se do ██████████. Ona nemovitosti v ██████████ zdědila po

smrti své babičky a dědy. Polovinu zdědila v roce 1978 a druhou polovinu v roce 1985. O tom bývalý manžel věděl. Když se do nemovitosti nastěhovali, tak obývali v té nemovitosti byt o velikosti 3+1. Jednalo se o velkou budovu, kdy původně tam byla i hospoda, ještě její maminka tam provozovala hospodu s krámkem. Někdy v 90. letech tam hospoda skončila. V nemovitosti byla normálně zavedena voda, elektřina, odpady. Nemovitost v roce 1989 začali předělávat, předělávali ji postupně až do současné podoby. Souhlasí s tvrzením manžela v jeho vyjádření (číslo listu 45-53 spisu) o tom, co všechno se v nemovitosti předělávalo, to souhlasí. Dále uvedla, že s bývalým manželem společně hospodařili do roku 2007. Společné hospodaření ukončili proto, že bývalý manžel jí neustále předhazoval, co všechno financuje on. Poté, kdy ukončili společné hospodaření, chtěla, aby jí bývalý manžel přispíval na domácnost, protože všechny platby týkající se energie, pojistek, nákupů na jídlo, ze kterého vařila, hradila ona. Bývalý manžel přispíval částkou 5 000 Kč měsíčně. Pokud jde o platby týkající se oprav domu po roce 2007, pak něco platil bývalý manžel, něco platila ona, v podstatě se na tom dohodli. Když chtěla novou kuchyni, tak ji zaplatila ona. Teď naposledy se předělávala koupelna v roce 2021, tu platila ona, bývalý manžel platil vanu, protože chtěl samostatně stojící vanu, pak platil samostatně stojící baterii a prosklené dveře do sklepa. V době, kdy společně nehospodařili, měla ona svůj účet a bývalý manžel účet svůj. Ona přístup na účet bývalého manžela měla, bývalý manžel přístup na její účet neměl. Po rozvodu se v podstatě nic nezměnilo. Bývalý manžel se nechtěl odstěhovat, říkal, že se nikam stěhovat nebude, takže nadále přispíval částkou 5 000 Kč měsíčně, ona nadále vařila, prala a uklízela. Od roku 2018 chtěla, aby manžel začal přispívat částkou 7 000 Kč měsíčně. Dále uvedla, že soužití s bývalým manželem bylo ukončeno v roce 2019. V té době bylo ukončeno intimní soužití, kdy ona se odstěhovala do jiné místnosti. Jinak ale nadále prala, vařila a uklízela pro všechny. Ukončení intimního soužití považovala za ukončení vztahu. V roce 2019 ale manželovi neřekla, aby se odstěhoval, řekla mu to, až když ji začal fyzicky napadat. K tomu fyzickému napadání docházelo i před rozvodem, to prostě občas dostala facku. Ke slovnímu napadání docházelo také, ale nebylo tak intenzivní jako poslední dobou. K rozvodu došlo i proto, že se manželem neshodli na výchově synů, kdy bývalý manžel na ně měl nepřiměřené nároky. Dále uvedla, že garážové stání na pozemku [redacted] prováděl bývalý manžel s jejím souhlasem. O tom, že pozemek, na kterém se staví, patří jí věděl, ale nijak se o pozemku nebavili, nebavili se o tom, jak to bude s jeho užíváním. Samozřejmě, že bývalému manželovi pomáhali řemeslníci a pomáhali mu synové. Všechno platil bývalý manžel. Pokud jde o dřevostavbu, přístřešek na dřevo na pozemku parc. č. st. [redacted] tak tam kdysi stávala dřevěná kolna, která byla větší, než je stavba teď. Ta dřevěná kolna se zbourala a na půdorysu asi o velikosti 2/3 se postavila dřevostavba a dále pak je tam zpevněná plocha a za tou kolnou je ještě přístřešek na dřevo. Tohle stavěli všichni, tedy bývalý manžel, synové i ona, stavěli to společně. Materiál platil bývalý manžel. Obě tyto stavby, tedy garážové stání i dřevostavba se stavěli až po rozvodu manželství, ale před tím než bývalý manžel onemocněl, možná rok 2014, 2015. Pozemek parc. č. [redacted] kupovala od [redacted] jednalo se o pozemek, který už obhospodařoval její děda jako záhumenek. Pozemek kupovala z peněz, které vydělala, jiné neměla. Dále uvedla, že pokud jde o péči o syny, tu převážně zajišťovala ona. Pokud jde o péči, kterou zajišťoval bývalý manžel, tak např. někdy pro syna [redacted] dojížděl do stacionáře, když ona byla v práci. Jinak do školy v Praze i ve Strakonících z 90 procent syna vozila ona. Vaření zajišťovala také ona, bývalý manžel vařil výjimečně. Pokud jde o to, jakou péči synové potřebují, tak větší péči potřebuje mladší syn [redacted] Např. potřebuje dohled nad hygienou, ani jeden ze synů není schopen nakoupit, ani jeden ze synů není schopen řídit auto, ani jeden ze synů není schopen nic vyřídit na úřadech. Syn [redacted] je schopen se sám obsloužit, tzn., že když má jídlo připravené, tak si ho ohřeje v mikrovlnné troubě. Zvládne osobní hygienu, zvládne se obléci. Teď, když je ona v práci, tak je doma sám, ona mu telefonuje. Když má odpolední, je doma se synem [redacted] Snaží se také, aby alespoň 1x týdně chodil do stacionáře. Syn [redacted] je samostatnější, chodí do práce, pracuje v Leifheitu, jedná se o jednodušší práci. Do práce mají svoz, tzn., že ho ráno vyzvedne auto a odpoledne převezve. Pokud jde o to,

jaký mají synové vztah se svým otcem, tak lze říci, že složitý, ale nechtějí, aby se vracel domů. Zejména [REDACTED] to vnímá těžce. On, když přišel z práce, tak táta pro něho už měl připravenou další práci, musel pomáhat, něco hledal, byla tam nervozita, křik, oni mu nedokázali říci ne. Ne on nebral jako odpověď. Se syny se také učil, ale většinou to skončilo řevem. Synům to neprospívalo. Uvedla, že jeden syn chodil do zvláštní školy, druhý do pomocné školy, takže potřebovali doma klid. [REDACTED] neumí číst ani psát. Je tam prostě určitá hranice za kterou jít nemohou. Svěprávnost synů omezena není. Bývalý manžel také vypomáhal v péči o její matku. Dále uvedla, že dům je veliký, dal by se uspořádat na dvě bytové jednotky, ale i tak by docházelo ke konfliktům, a to by nešlo. Dále uvedla, že nesouhlasila s investicemi do podkroví, dále nesouhlasila s bouráním stropu v hospodě. I stavbu posilovny považovala za zbytečnou. Dále uvedla, že na běžných opravách domu se samozřejmě podílela. Např. když bylo potřeba vybělit, tak si barvu koupila. Převážně bílila ona. Když natírala dveře, tak si také lak koupila. Pokud něco dělal bývalý manžel, tak si věci k tomu potřebné koupil zase on. Bývalého manžela požádala hned po rozvodu, aby se odstěhoval a pak ho žádala znovu, když ji fyzicky napadl, a to v dubnu 2021, když jí rozbil lavor o hlavu.

15. Z výpovědi žalovaného bylo zjištěno, že se žalobkyní uzavřeli manželství po 3leté známosti 27. 7. 1985. Pokud jde o dům v [REDACTED] vypadl velmi smutně a zanedbaně. Po sňatku jim babička [REDACTED] poskytla jednu místnost v takovém skromném bytě, kde pro 3 místnosti byla jedna akumulární kamna, v kuchyni byl sporák na tuhá paliva. V té době babička ještě pracovala jako hostinská a prodavačka, v té samé místnosti, kde se provozovala hospoda, byla police se základními potravinami, takže tam lidé chodili nakupovat a ta kuchyň se v podstatě stala průchozí. Dále uvedl, že v garsonce v Praze strávili 2 nebo 3 roky, v té době on studoval, partnerka pracovala u pečovatelské služby, on vozil syna [REDACTED] do jeslí do Riegrových sadů. V době, kdy studoval, měl sociální stipendium. Dále dostával nějaký sociální příspěvek a velmi je podporovaly obě babičky. To, co se předělávalo v té době v [REDACTED] se platilo z peněz, které dostávali. V době druhého těhotenství se [REDACTED] odstěhovala zpět do [REDACTED] a bydlení v Praze ukončili. Garsonku museli vyklidit. On do [REDACTED] dojížděl, ale měli žádost o byt v Praze. Na přelomu roku 90/91 jim byl přidělen družstevní byt v Praze, který byl psaný na něho. V té době si brali novomanželskou půjčku, on pracoval v opeře Mozart a měl druhé zaměstnání v souboru Muzika Bohemika. Navíc v 90. letech, když byl na zájezdu, byl schopen přivést nemalé peníze. Do roku 2000 spravovala společné finance [REDACTED]. V té době měli nadstandartní příjmy díky jeho dvěma platů a zahraničním zájezdům. Další poměrně velké příjmy měl z prodeje hudebních nástrojů. V roce 2000 nastoupil do Divadla J. K. Tyla v Plzni a do Plzně dojížděl. V té době [REDACTED] rozhodla o příspěvcích, platil 5 000 Kč. Dále uvedl, že není pravdou, že by v Praze dostal výpověď. Došlo k reorganizaci institucí, kde pracoval. Dále uvedl, že je pravdou, že prodali byt v Praze za 1 200 000 Kč. Tyto peníze nedávali na účet, byly doma a byly normálně k dispozici. Dále uvedl, že pokud jde o stav domu čp. [REDACTED] když se do něho po uzavření sňatku nastěhovali, tak vypadal otřesně. Na střeše byly 150 let staré tašky, místy byl propadlý krov, ve spodní části byly suché záchody, stodola měla nevzhledná vrata, nahoře byl přístavek pro prase a králíky, dům měl oloupanou fasádu, kde byly mapy, vevnitř byly shnilé podlahy, nesvařené lino v kuchyni, zastaralý nábytek, šedivý bojler nad odřenou vanou. Pokud jde o obytné místnosti v pravém slova smyslu, tak byly dvě, a to obývací a ložnice a dále tam byla kuchyň, která byla průchodákem. Dům neměl vůbec žádné podkrovní místnosti. Byla tam půda. Pokud jde o zdroj pitné vody, pak ve sklepě byla malá studánka, která tam stále je a používají vodu z ní jako užitkovou. Vzhledem k tomu, že už táta [REDACTED] zřídil z bývalé kuchyně koupelnu a byl tam splachovací záchod, narostla spotřeba vody a studánka kapacitně nestačila. Navíc jim sousedé načerno postaveným septikem kontaminovali vodu. V 90. letech se proto dělal vrt. Když dělali nový vrt, nové rozvody a novou koupelnu, tak už koupil i nový čtyřkubíkový septik, kam byly svedené odpady. Když se hrabal septik, tak jim udělali i výkop pro oplocení před domem. Dále uvedl, že jednal ještě s [REDACTED] starším a uzavřel s ním smlouvu o smlouvě budoucí,

na základě níž se zavázal odprodat jim jižní část zahrady, v této části udělali bazén. K tomu udělal na jižní straně chodník, rozšířil terasu a jižní stranu mimo jednoho místa oplotil. Ještě je tam chodník se schodištěm dolů k sauně. Oplocení celé zahrady financoval on. Pokud jde o přístřešek na dřevo, kolnu a terasu, tak kolna vznikla před jeho nemocí někdy v roce 2017/2018. Původní kolnu stavěl ještě děda [REDAKCE] ze zbytkového materiálu. Tu původní kolnu zbourali. Pokud jde o garážové stání, tak nápad vybudovat garážové stání měl on, on také platil řemeslníky. Dělalo se někdy v roce 2014. Původně tam bylo jenom šterkové parkovací stání. Pokud jde o podkroví, to prošlo asi čtyřma etapama. První podkroví byla jediná stavba na půdě, která byla dělána ještě v době manželství. Finální podoba podkroví je z roku 2019, kdy tam udělal kompletně novou podlahu, celé je to nově vymalované, je udělaná izolační zástěna ke štítu souseda. Celá půda o 27 metrech v délce, v 8 metrech v šířce je obytná, je tam voda, odpady, elektřina, zatepleno, je tam 16 střešních oken. Poslední podkroví dodělal před Vánoci 2021. V roce 2019 dělal hospodu. Hospoda se dá považovat za úplně novou stavbu, má 7 x 5,5 metru, tam platil dubovou podlahu, komplet okopal stěny, je tam nová elektřina a strop. Další, co dělal, je lednice, kterou dělal v 90. letech. Byl zde zřícený klenutý strop podepřený kulem. Z bývalé lednici musel shodit cihlový strop a udělat nový. Dalším problémem byly zničené podlahy, odfouklé omítky, shnilý poval v hospodářských místnostech. Tam začala sanace střechy. Nakupoval dřevo na krov. Půdu vyklízel se svou maminkou, bylo to strašně pracné. Levé křídlo je komplet zrenovované, protože kromě obvodových zdí tam nezůstalo vůbec nic. Místo chlívků je úplně nová stavba. Po rozvodu byla přistavěna veranda. Uvedl, že celý dům z gruntu přestavěl. Je tam 14+1 a asi 366 metrů obytné plochy. Následně žalovaný uvedl, že dle jeho názoru se jedná o zcela novou nemovitost, se zcela odlišnou koncepcí. Zásadní rozdíl je nyní jak v půdorysu stavby, tak v současném technickém stavu stavby a především ve funkčnosti stavby ve smyslu užívání jednotlivých částí postaveného domu. Z původně hospodářských staveb, kdy některé musely být kvůli bezpečnosti nevratně zbourány, jsou nyní vybudované jiné stavby a nadstandardně zbudované a vybavené bytové prostory. Navíc všechna tři podkroví o celkové ploše 27 x 7 metrů, veranda, posilovna, garáž, wellness, sauna, kotelna, sklad, garážové stání, kolna, dřevník, bazén, chodníky, terasa, septik, ploty a brány jsou stavby nové. Nové jsou i pozemky kolem domu, které byly získány z jeho iniciativy, jím rekultivovány a oploceny. Jedná se o jižní terasu se zahradou, kde zřídil zapuštěný bazén, chodníky, schody a instaloval čtyři historická kamenná koryta pro pěstování okrasných květin, přivedl vodu do tří zdrojů včetně litinové výlevky, složil palisády oddělující zeleň od okrasných keřů a umístil gril. Na severní straně nově oplotil pozemek u silnice, umístil dvě historická koryta, oplotil okrasným kovovým plotem, zbudoval chodníky a dlažby, umístil plastový septik, dvě branky a dvoukřídlou bránu. Uvedl, že byl celoživotně držení v informaci, že dům je jeho. [REDAKCE] opravoval proto, že je považoval za svůj domov, že se jedná o jejich společný majetek. Od roku 1986 se cítí být spoluvlastníkem nemovitosti. Dále se žalovaný ve své výpovědi vyjadřoval k péči o syny a matku žalobkyně a ke svému zdravotnímu stavu.

16. Shora provedené dokazování soud považuje za dostačující pro rozhodnutí ve věci, když žalovaný svůj nárok na zaplacení částky 5 000 000 Kč představující bezdůvodné obohacení žalobkyně uplatil dle názoru soudu v rozporu s hmotným právem, na znění petitu i přes poučení soudu setrval, proto soud návrhy žalovaného na provedení důkazů k prokázání jeho investic do nemovitosti zamítl, když se výši bezdůvodného obohacení z uvedeného důvodu nezabýval. Rovněž tak byly soudem zamítnuty návrhy účastníků na provedení dalších důkazů, když dle názoru soudu se jedná o důkazy nadbytečné. Z jiných, než shora uvedených důkazů soud skutková zjištění nečiní, shora uvedené důkazy soud hodnotí jako věrohodné a vychází z nich.
17. Na základě provedení dokazování má soud za prokázané, že účastníci byli manželé, když manželství bylo uzavřeno dne 27. 7. 1985. Účastníkům se za trvání manželství narodili dva synové,

a to dne [redacted] syn [redacted] a dne [redacted] syn [redacted]. Oba synové jsou mentálně postižení a vyžadují péči. Na péči o syny se jak za trvání manželství tak i po rozvodu podíleli oba účastníci, poté co byl žalovaný vykázan z nemovitosti, tuto péči zajišťuje žalobkyně. Manželství bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 13. 1. 2009 č. j. 8 C 205/2008-5, pravomocným dne 20. 1. 2009, přičemž žalobkyně uvažovala o rozvodu manželství již v roce 2003 a z tohoto důvodu podávala návrh na úpravu poměrů k nezletilým dětem. Dále má soud za prokázané, že účastníci i po rozvodu manželství zůstali bydlet v domě čp. [redacted] a v roce 2010 obnovili soužití, které bylo ukončeno v roce 2019. V roce 2019 ukončila žalobkyně se žalovaným intimní soužití, což považovala za ukončení partnerského soužití, přičemž ukončení intimního soužití v roce 2019 potvrdil i žalovaný. Ukončení partnerského soužití pak ve svém vyjádření připustil i žalovaný (čl. 341 p. v.), byť pouze pro účely běhu vydržecí doby. Dále má soud za prokázané, že účastníci společně začali po sňatku bydlet v [redacted]. Žalobkyně nabyla nemovitosti, a to parc. č. st. [redacted] s domem čp. [redacted] parc. č. [redacted], parc. č. st. [redacted] parc. č. [redacted] do vlastnictví v roce 1978, kdy nabyla do vlastnictví 1/2, a v roce 1985, kdy do vlastnictví nabyla druhou polovinu uvedených nemovitostí. Žalobkyně předmětné nemovitosti zdědila po svých prarodičích, a to [redacted] jak bylo zjištěno z dědických rozhodnutí. Tyto nemovitosti účastníci společně v průběhu svého soužití manželského či partnerského opravovali a rekonstruovali, když výraznou změnou prošel zejména dům. Dále má soud za prokázané, že v důsledku nepříznivého zdravotního stavu byl žalovanému přiznán invalidní důchod III. a následně II. stupně po operaci v roce 2019.

18. Dále má soud za prokázané, že na pozemku parc. č. [redacted] na němž se nyní nachází stavba garážového stání, nebyla v době, kdy žalobkyně nabyla vlastnictví k tomuto pozemku, stavba žádná. Na vzniku stavby garážového stání se zcela jednoznačně podílel prací i finančně žalovaný, přičemž na základě provedeného dokazování, a to zejména z ortofoto snímků dospěl soud k závěru, že stavba vznikla před 31. 12. 2013, a proto se dle § 3055 nestala součástí pozemku, lze tedy říci, že stavba není ve výlučném vlastnictví žalobkyně. Žalobkyně neměla námitky proti užití pozemku, který je v jejím výlučném vlastnictví, pro tuto stavbu.
19. Dále má soud za prokázané, že pozemek parc. č. [redacted] na základě kupní smlouvy ze dne 6. 2. 2014 nabyla do výlučného vlastnictví žalobkyně, jak vyplývá z výpisu z katastru nemovitostí, přičemž dle názoru soudu není rozhodné, s kým a kdy byla uzavírána smlouva o smlouvě budoucí, neboť vlastnické právo k nemovitosti bylo nabyto vkladem do katastru nemovitostí. Žalobkyně předmětný pozemek zakoupila po rozvodu manželství, a tedy výlučně jí svědčí vlastnické právo. Dále má soud za prokázané, že žalobkyně zakoupila pozemek p. č. [redacted] kupní smlouvou ze dne 13. 8. 2007, tedy za trvání manželství, přičemž kupní cena byla zaplacená ze společných peněz účastníků (mzdy žalobkyně).
20. Dále má soud po provedeném dokazování za prokázané, že žalovaný byl z ve výroku uvedených nemovitostí vykázan, a to usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích č. j. 104 Nc 6504/2022-21 ze dne 19. 7. 2022, přičemž doba trvání předběžného opatření byla usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích č. j. 104 Nc 6504/2022-157 ze dne 11. 10. 2022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Cdo 1324/2022-218 ze dne 19. 1. 2023 prodloužena do 19. 1. 2023. Vykázání soudem předcházelo vykázaní policií. Dále byl žalovaný vykázan usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích č. j. 106 Nc 6503/2022 ze dne 18. 8. 2022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Co 1065/2002-77 ze dne 12. 9. 2022. Dále má soud za prokázané, že usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích č. j. 107 Nc 6502/2022-27 ze dne 26. 8. 2022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 8 Co 1058/2022-39 ze dne 12. 9. 2022 bylo žalovanému uloženo, aby se zdržel setkávání se synem [redacted] a synem [redacted]. Usnesení bylo vydáno na návrh Okresního státního zastupitelství ve Strakoniciích.

21. Soud se nejprve zabýval otázkou vlastnictví k v žalobě uvedeným nemovitostem.
22. Pokud jde o rodinný dům čp. ■■■ doznal z důvodu rekonstrukce značné změny, avšak ani ze samotných tvrzení žalovaného a ani z jeho výpovědi však nevyplývá, že by dům čp. ■■■ doznal takové změny, že by původní stavba zanikla, k čemuž dochází destrukcí obvodového zdiva pod úroveň stropu nad prvním podlažím, tedy není-li již patrně dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží původní stavby (20 Cdo 931/99), a vznikla stavba nová. Pokud tedy při stavebních úpravách původní stavba nezanikla, pak platí, že vše, co k ní v důsledku úprav přiroste (přístavba, nadstavba, vestavba) stává se součástí původní stavby a vlastnický náleží tomu, komu patřila a není rozhodné, jaká byla cena provedených stavebních úprav, z jakých zdrojů byla hrazena a v jakém rozsahu tyto úpravy kvantitativně či kvalitativně původní stavbu rozšířily, resp. změnil (20 Cdo 931/99). Ze skutkových tvrzení žalovaného ani z jeho výpovědi soud nezjistil, že by došlo k destrukci obvodového zdiva pod úroveň stropu, a proto v daném případě rozsah a úroveň stavební obměny na vlastnické právo vliv nemá. S ohledem na uvedené, kdy dospěl soud k závěru, že původní stavba jako věc v právním smyslu nezanikla, soud dovodil, že vlastnictví domu čp. ■■■ který je součástí parc. č. st. ■■■ zůstává žalobkyni a žalovaný, pokud investoval z vylučných prostředků do vlastnictví žalobkyně, má právo na vydání bezdůvodného obohacení.
23. Soud se dále v řízení zabýval námitkou žalovaného, že vlastnictví k předmětným nemovitostem nabyl na základě zpracování dle § 135b odst. 1 obč. zák. účinného do 31. 12. 2013. Z komentáře k uvedenému ustanovení vyplývá, že ke stavbě nelze nabýt vlastnictví jejím „přepřacováním“ neboli zpracováním ve smyslu § 135b o. z. Nabytí vlastnictví k „přepřacované“ stavbě je možné jen tehdy, pokud původní stavba zanikla, jinak to, co přirostlo k původní neodstraněné stavbě, náleží vlastníku původní stavby. V důsledku zhodnocení původní stavby provedenou přestavbou lze vůči vlastníku původní stavby uplatňovat nárok na vydání takto získaného bezdůvodného obohacení. Vzhledem k tomu, že soud, jak shora uvedeno, dospěl k závěru, že původní stavba nezanikla, nemohl žalovaný nabýt vlastnické právo k domu čp. ■■■ zpracováním.
24. Soud se dále zabýval námitkou žalovaného, že spoluvlastnické právo k předmětným nemovitostem vydržel, když spoluvlastníkem předmětných nemovitostí se stal na základě mimořádného vydržení, neboť předmětné nemovitosti užívá po dobu 37 let s tím, že je přesvědčen, že je jejich podílovým spoluvlastníkem, když v tomto svém přesvědčení byl ujišťován jak žalobkyní, tak její matkou. K tomu soud uvádí, že podle § 1098 obč. zák. účinného od 1. 1. 2014 nepočne mezi manžely vydržecí doba běžet ani neběží, dokud manželství trvá. To platí obdobně i pro osoby žijící ve společné domácnosti, zákonného zástupce a zastoupeného, opatrovníka a opatrovnice i pro poručníka a poručenice. Podle § 134 odst. 1 a 4 obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 se oprávněný držitel stává vlastníkem věci, má-li ji nepřetržitě v držbě po dobu 3 let, jde-li o movitost, a po dobu 10 let, jde-li o nemovitost. Pro počátek a trvání doby podle odst. 1 se použijí přiměřeně ustanovení o běhu promlčecí doby. Podle § 114 obč. zák. účinného do 31. 12. 2013, jde-li o právo mezi zákonnými zástupci na jedné straně a nezletilými dětmi a jinými zastoupenými osobami na druhé straně, promlčení ani nepočíná ani neběží, nejde-li o úroky a opětující se plnění. To platí i o právech mezi manžely. Z uvedeného tedy vyplývá, že jak občanský zákoník účinný do 31. 12. 2013, tak občanský zákoník účinný od 1. 1. 2014 neumožňují běh vydržecí lhůty mezi manžely, když občanský zákoník účinný od 1. 1. 2014 toto ještě rozšiřuje a neumožňuje ani běh promlčecí doby mezi osobami žijícími ve společné domácnosti. Mezi účastníky tak vydržecí doba mohla plynout pouze od právní moci rozvodu manželství, tedy od 20. 1. 2009, do obnovení soužití v roce 2010 a od ukončení soužití v roce 2019 do podání žaloby na vyklizení 21. 7. 2022. Vzhledem k tomu, že neuplynula potřebná vydržecí doba, soud se jinými podmínkami vydržení nezabýval, když již z tohoto důvodu žalovaný nemohl nabýt spoluvlastnické právo vydržením k nemovitostem, a to p. č. ■■■ jehož součástí je dům čp. ■■■ k p. č. ■■■ k p. č. ■■■ k p. č. ■■■ a k p. č. ■■■

25. Žalovaný se dále v eventuelním petitu domáhal v případě, že soud neurčí jeho spoluvlastnické právo k nemovitostem, zřízení věcného břemene dle § 767 odst. 2 obč. zák. ve spojení s § 769 obč. zák. Podle § 769 o. z., zaniklo-li manželství rozvodem a manželé neměli k domu nebo bytu, v němž se nacházela jejich rodinná domácnost, stejné, popř. společné právo, a manželé, popř. rozvedení manželé se nedohodnou o dalším bydlení manžela, který má v domě nebo bytě pouze právo bydlet, popř. jiné právo, které je slabší než právo druhého manžela, rozhodne soud na návrh manžela, který má k domu nebo bytu právo vlastnické nebo jiné věcné právo, popř. výhradní právo nájemní nebo jiné závazkové, o povinnosti druhého manžela se vystěhovat. Ustanovení § 767 odst. 2 platí obdobně. Podle citovaného ustanovení, je-li to přiměřené poměrům pozůstalého manžela především proto, že pečuje o nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti, o něž manželé pečovali, nebo o nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti, jehož rodičem je zemřelý manžel a nebo o dítě nezaopatřené, které s pozůstalým manželem žije, může soud na návrh pozůstalého manžela založit v jeho prospěch právo odpovídající věcnému břemenu bydlení podle okolností případu, nejdéle však do doby, než takové dítě nabude trvale schopnost samo se živit a za úplatu srovnatelnou s nájemným v místě obvyklým. Z uvedených ustanovení vyplývá, že se jedná o uspořádání vztahů mezi bývalými manžely. Dle názoru soudu tato ustanovení na vztah mezi žalobkyní a žalovaným nelze použít, neboť mezi nimi nejde o ukončení vztahu mezi manžely či vypořádání mezi bývalými manžely, ale o vypořádání mezi bývalými partnery, tedy druhem a družkou. Navíc péče o oba syna je v současné době zajištěna matkou (žalobkyní), byť v době společného bydlení se na péči podílel i žalovaný. Soud tedy nedospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro zřízení věcného břemene.
26. Dále se soud zabýval námitkou žalovaného, že žaloba uplatněná žalobkyní je v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 a § 6 obč. zák. Soud nedospěl k závěru, že by návrh žalobkyně byl v rozporu s dobrými mravy, když především vychází z rozhodnutí vydaných ve věcech zdejšího soudu sp. zn. 107 Nc 6502/2022, sp. zn. 104 Nc 6504/2022 a sp. zn. 106 Nc 6503/2022. Těmito rozhodnutími bylo žalovanému uloženo, aby se jednak nezdržoval v předmětných nemovitostech a nevstupoval do nich a dále, aby se zdržel setkávání se žalobkyní a syny [redacted] a [redacted]. Z odůvodnění těchto rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se dopustil psychického a fyzického násilí vůči žalobkyni, když fyzické napadení potvrdil i sám žalovaný, přičemž není rozhodné, z jakých subjektivních důvodů k němu byl motivován. S ohledem na toto chování žalovaného, které má soud za prokázané, není dle názoru soudu podaná žaloba na vyklizení v rozporu s dobrými mravy.
27. Protinávrrhy žalovaného na určení podílového spoluvlastnictví k předmětným nemovitostem z titulu vydržení či zpracování a zřízení věcného břemene soud s ohledem na shora uvedené zamítl a zabýval se tedy návrhem žalobkyně na vyklizení žalovaného z předmětných nemovitostí. S ohledem na shora uvedené skutečnosti, kdy dospěl soud k závěru, že žalobkyně je výlučnou vlastníci parc. č. st. [redacted] s domem čp. [redacted] p. č. [redacted] a p. č. [redacted], když žalovanému neschválí žádný titul k užívání, soud žalobě na vyklizení těchto nemovitostí dle § 1042 o. z. vyhověl, když jak shora uvedeno soud nedospěl k závěru, že by žaloba byla v rozporu s dobrými mravy. Žalobu v části, kdy se žalobkyně domáhá vyklizení pozemku p. č. [redacted] však soud zamítl, když soud má za prokázané, že stavba garážového stání na tomto pozemku není ve výlučném vlastnictví žalobkyně a dle názoru soudu je v tomto řízení nerozhodné, zda je stavba v podílovém spoluvlastnictví účastníků či výlučném vlastnictví žalovaného, a žalobkyně s užitím pozemku pro tuto stavbu souhlasila.
28. Ohledně pozemku p. č. [redacted] vzala žalobkyně žalobu na vyklizení zpět, nicméně žalovaný se domáhal určení, že je podílovým spoluvlastníkem předmětného pozemku. V řízení má soud za prokázané, že žalobkyně předmětný pozemek zakoupila kupní smlouvou ze 13. 8. 2007, tedy za trvání manželství, přičemž kupní cena byla zaplacená ze společných peněz účastníků. Vzhledem k tomu, že v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána pouze žalobkyně, má soud za to, že žalovaný má naléhavý právní zájem na určení, že je podílovým spoluvlastníkem tohoto pozemku,

neboť zápis v katastru nemovitostí neodpovídá faktickému stavu. Vzhledem k tomu, že kupní smlouva na předmětný pozemek byla uzavřena za trvání manželství, zaplacená z peněz, které patřily do společného jmění manželů, stal se pozemek p. č. [REDAKCE] dle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 součástí SJM. Vzhledem k tomu, že po rozvodu manželství nebylo SJM vypořádáno dohodou ani rozhodnutím soudu, připadl pozemek dle § 149a odst. 4 obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 do podílového spoluvlastnictví účastníků, proto soud v této části žalobě žalovaného vyhověl.

29. Žalovaný se dále v rámci eventuálního petitu domáhal toho, že je povinen vyklidit předmětné nemovitosti poté, co mu žalobkyně zaplatí částku 5 000 000 Kč představující bezdůvodné obohacení žalobkyně. Žalovaný nejprve navrhol, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému bezdůvodné obohacení ve výši, která bude zjištěna znaleckým posudkem. Žalovaný byl soudem poučen, že nejprve je povinen uvést konkrétní částku, kterou má žalobkyně jako bezdůvodné obohacení zaplatit, když petit musí být určitý a vykonatelný, a následně je k tomu možno vést dokazování. Žalovaný však dle názoru soudu formuloval svůj nárok na zaplacení částky 5 000 000 Kč představující bezdůvodné obohacení v rozporu s hmotným právem, když vyklizení nemovitosti podmínil zaplacením této částky. Hmotné právo umožňuje vyklizení vázat pouze na zajištění bytové náhrady či přístřeší, přičemž soud je návrhem vázán a nemůže jej sám upravit tak, aby odpovídal hmotnému právu. Byť tedy žalovaný po poučení sdělil konkrétní částku představující bezdůvodné obohacení, učinil tak v petitu, který neodpovídá hmotnému právu a přesto, že byl soudem poučen, že takto žalovat nelze, na svém návrhu setrval, a proto soud i tuto část protinávrhu zamítl (22 Cdo 2613/2000, 22 Cdo 2962/2012). Znění petitu, který zvolil žalovaný neumožňuje soudu vyloučit tuto část k samostatnému projednání. Vzhledem k tomu, že se soud nezabýval výší bezdůvodného obohacení žalobkyně, která odpovídá rozdílu hodnotě nemovitosti před investicemi a po nich, neprováděl soud k této skutečnosti další dokazování a návrhy na provedení dalších důkazů, jak shora uvedeno, byly zamítnuty.

30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 150 o. s. ř. Soud při rozhodování o náhradě nákladů řízení přihlédl k tomu, že žalovaný v nemovitosti po velmi dlouhou dobu žil, na rekonstrukci nemovitosti se významně podílel svou prací i financemi, v nemovitosti žijí jeho synové a bylo přihlédnuto i k tomu, že žádný z účastníků nebyl jen plně úspěšný či plně neúspěšný, a proto dle názoru soudu by si každý z účastníků měl nést náklady své.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem splněna řádně a včas, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

Strakonice 23. října 2023

Mgr. Dana Chromá v. r.
samosoudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Rudolfové a soudců Mgr. Tomáše Lisa a JUDr. Marie Korbelové ve věci

žalobkyně: [redacted] narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou Mgr. Radkou Prokopcovou
sídlem Bezděkovská 53, 386 01 Strakonice

proti
žalovanému: [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Jiřím Hřídlem
sídlem Fráni Šrámka 136, 397 01 Písek

o vyklizení nemovitostí a o vzájemné žalobě na určení vlastnického práva eventuálně zřízení věcného břemene, o odvolání účastníků proti rozsudku Okresního soudu ve Strakonících ze dne 23.10.2023, č. j. 4 C 140/2022-393

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. ohledně lhůty k vyklizení **mění** tak, že se lhůta k vyklizení stanoví v délce tří měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Ve zbývajících částech výroku I. a ve výrocích v odstavci IV. a VI. se rozsudek soudu prvního stupně **potvrzuje**.
- II. Výrok VII. rozsudku soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o protinávruhu žalovaného, že je povinen vyklidit pozemek parc. č. st. [redacted] pozemek parc. č. st. [redacted] a pozemek parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] a zdržet se jejich užívání do jednoho měsíce od zaplacení částky 5 000 000 Kč žalobkyní žalovanému **se mění** tak, že se o tomto „protinávruhu“ nerozhoduje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů 85 120 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Radky Prokopcové, advokátky sídlem Bezděkovská 53, Strakonice.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u soudu 21.7.2022 domáhala vyklizení nemovitostí v obci [redacted] a k.ú. [redacted] zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště Strakonice na LV č. [redacted] v jejím vlastnictví, a to pozemků parc. č. st. [redacted] jehož součástí je dům č.p. [redacted] parc. č. [redacted] parc. č. [redacted] parc. č. st. [redacted] parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted]. Žalobu odůvodnila tím, že žalovaný uvedené a nemovité věci užívá bez jejího souhlasu, tedy bez právního důvodu. V průběhu řízení žalovaný podáním ze dne 25.7.2023 (č.l. 332) podal vzájemnou žalobu, již se domáhá určení, že je podílovým spoluvlastníkem s výší spoluvlastnického podílu ve výši jedna ideální polovina vzhledem k celku pozemku parc. č. st. [redacted] v k.ú. [redacted] jehož součástí je stavba č.p. [redacted] rodinný dům, pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] pozemku parc. č. st. [redacted] v k.ú. [redacted] pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] a pozemku parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] eventuálně pro případ, že by návrhu na určení spoluvlastnického práva žalovaného soud nevyhověl požadoval, aby soud zřídil pro žalovaného věcné břemeno jako služebnost užívání pozemku parc. č. st. [redacted] v k.ú. [redacted] jehož součástí je stavba č.p. [redacted] v obci [redacted], část obce [redacted] tak, že je oprávněn výlučně užívat konkrétně uvedené prostory a nacházející se v domě č.p. [redacted] a dále společně s vlastníkem nemovité věci užívat pozemek parc. č. st. [redacted] ke vstupu do rodinného domu a přístupovou chodbu navazující na vstupní dveře do rodinného domu, a to bezplatně. V podání žalovaného se uvádí, že pokud by soud prvního stupně nevyhověl ani návrhu na určení spoluvlastnického práva ani návrhu na zřízení věcného břemene navrhuje žalovaný, aby vyklizení pozemků parc. č. st. [redacted] parc. č. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] bylo podmíněno úhradou částky 5 000 000 Kč na účet žalovaného, jakožto vypořádání jeho investic do kompletní přestavby domu č.p. [redacted] s příslušenstvím. Konkrétně požadoval uložení povinnosti žalovaného vyklidit pozemek parc. č. st. [redacted] v k.ú. [redacted] pozemky parc. č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted] a zdržet se jejich užívání do 1 měsíce od zaplacení částky 5 000 000 Kč žalobkyni žalovanému. Uvedené nároky žalovaný odůvodňoval tím, že nemovité věci, jejichž vyklizení žalobkyně navrhuje dlouhodobě užíval, a to od roku 1986 za trvání manželství se žalobkyní, ale i po rozvodu manželství až do roku 2022 se souhlasem žalobkyně. V průběhu doby byly nemovitosti významným způsobem rekonstruovány tak, že došlo k zásadní změně jejich charakteru, přičemž do této rekonstrukce žalovaný vložil značné množství své vlastní práce i finančních prostředků, přičemž byl ze strany žalobkyně i jejích rodinných příslušníků ujišťován, že pracuje na vlastních nemovitostech. Žalovaný ve vztahu k nároku na určení spoluvlastnického práva k nemovitostem tvrdí, že spoluvlastnický podíl nabytí zpracováním. Současně nabytí spoluvlastnického práva dovozuje z řádného či mimořádného vydržení. Nárok na zřízení věcného břemene jako služebnosti užívání konkrétní části rodinného domu č.p. [redacted] který je součástí pozemku parc. č. st. [redacted] opírá o skutečnost, že mu náleží bytová náhrada, nemovitosti jsou rozlehlé a umožňují jeho oddělené bydlení v rodinném domě, přičemž na vybudování rodinného domu do současné podoby se podílel jak prací, tak finančně. V právní rovině odkazuje na ustanovení § 767 odst. 2 o.z. Ohledně žalobkyni uplatněného nároku na vyklizení žalovaný namítal jeho rozpor s dobrými mravy a v této souvislosti poukazoval na to, že nemovitosti dlouhodobě užíval jako svůj domov, na jejich vybudování do současné podoby se podílel převážně on, a to jak prací, tak i finančními prostředky, v současné době nemá jinou možnost bydlení a z důvodu finančních i nepříznivého zdravotního stavu „není schopen začít znovu.“
2. Okresní soud ve Strakonících (dále jen soud prvního stupně) rozsudkem ze dne 23.10.2023, č. j. 4 C 140/2022–393 (dále jen napadený rozsudek) rozhodl, že žalovaný je povinen vyklidit

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

nemovitosti, a to pozemek parc. č. st. [REDACTED] jehož součástí je stavba č.p. [REDACTED] p. č. [REDACTED] a p. č. [REDACTED] v obci [REDACTED] a k.ú. [REDACTED] (výrok I.), že se žaloba, jíž se žalobkyně domáhala vyklizení pozemku p. č. [REDACTED] zamítá (výrok II.), že se řízení ohledně povinnosti žalovaného vyklidit a pozemky p. č. st. [REDACTED] jehož součástí je stavba bez č.p./č.e. a pozemek p. č. [REDACTED] zastavujeme (výrok III.), že se vzájemná žaloba žalovaného na určení podílového spoluvlastnictví k pozemku parc. č. st. [REDACTED] jehož součástí je stavba č.p. [REDACTED] rodinný dům, pozemku parc. č. [REDACTED] pozemku parc. č. [REDACTED] parc. č. st. [REDACTED] a pozemku parc. č. st. [REDACTED] vše v k.ú. [REDACTED] zamítá (výrok IV.), že se určuje, že žalovaný je spoluvlastníkem ve výši ideálního spoluvlastnického podílu 1/2 pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] (výrok V.), že se vzájemná žaloba na určení věcného břemene bytu jako služebnosti užívání konkrétně specifikovaných místností a rodinného domu č.p. [REDACTED] v obci [REDACTED] a užívání pozemků parc. č. st. [REDACTED] ke vstupu do rodinného domu a přístupové chodby navazující na vstupní dveře zamítá (výrok VI.), že se vzájemná žaloba žalovaného o povinnosti žalovaného vyklidit pozemek parc. č. st. [REDACTED] a parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] proti povinnosti žalobkyně zaplatit žalovanému 5 000 000 Kč, zamítá (výrok VII.) a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok VIII.).

3. Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba účastníci. Odvolání žalobkyně bylo podáno proti rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení, které soud prvního stupně odůvodnil aplikací ust. § 150 o.s.ř., jehož užití odůvodnil skutečností, že žalovaný v nemovitosti po velmi dlouhou dobu žil, na její rekonstrukci se významně podílel prací i financemi. V nemovitosti žijí jeho synové. Soud přihlédl i k tomu, že žádný z účastníků nebyl ve věci plně úspěšný či neúspěšný. Žalobkyně namítá, že podala jednoduchou žalobu na vyklizení nemovitosti v jejím osobním vlastnictví. Délka řízení, jednotlivých jednání a množství podání se týkaly především nereálných návrhů žalovaného, který je postupně rozšiřoval a uplatňoval nároky v rozporu s právní úpravou, popř. nároky, které nebyl schopen prokázat. Jím uplatněné nároky v podobě alternativního petitu měly zásadní vliv na délku projednávání věci a výši nákladů řízení. Žalobkyně nesouhlasí s postupem podle § 150 o.s.ř., který lze použít výjimečně z důvodu hodných zvláštního zřetele. K majetkovým, sociálním a osobním poměrům žalovaného uvádí, že v nedávné době nabyl nemovitost v obci [REDACTED] (okres Strakonice), kterou rekonstruuje a v blízké době zdědí po své zemřelé matce. Má více zánovních osobních vozidel a vedle invalidního důchodu aktivně hudebně vystupuje i v zahraničí, věnuje se sběratelské a obchodní činnosti. Současně stále vlastní velké množství hudebních nástrojů (desítky), které se nacházejí v nemovitosti žalobkyně obdobně jako několikery americká krbová kamna či křišťálové lustry. Doplnuje, že součástí spisu by měla být fotografie, na které se kočka povaluje v bankovkách žalovaného. Žalobkyně je osobou zaměstnanou v DOZP Osek jako zdravotní sestra, pracuje s mentálně postiženými klienty uvedeného domova. Jiný příjem, než z této pracovní činnosti nemá. Spolu se žalobkyní žijí v domě její postižení synové. Žalobkyně má za to, že náhrada nákladů řízení uložená žalovanému tomuto nikterak zásadně nepřitíží. Poukazuje na skutečnost, že soudnímu uplatnění nároku vedlo především domácí násilí ve všech svých podobách, jehož se dopustil žalovaný a jeho nevěli „se jakkoliv dohodnout“. Má za to, že částečné zamítnutí žaloby nezakládá její neúspěch v řízení, neboť se týká pouze určení, že žalovaný je podílovým spoluvlastníkem pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] přičemž ve vztahu k tomuto pozemku vzala žalobu na vyklizení zpět. Podle žalobkyně je její úspěch ve věci v porovnání s úspěchem žalovaného absolutní.
4. Odvolání žalovaného se vztahuje k rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I., IV., VI. a VII. Žalovaný nesouhlasí s rozhodnutím soudu prvního stupně, jímž mu byla uložena povinnost vyklidit a nemovitosti uvedené ve výroku v odstavci I. s tím, že uložena povinnost k vyklizení je v rozporu s dobrými mravy. Namítá, že jeho práva vyplývající z bydlení v předmětných nemovitostech za trvání manželství i po dobu společného soužití účastníků nebyla vypořádána. Rozhodnutí soudu prvního stupně o povinnosti vyklizení nemovitostí označuje za

mechanické vycházející ze zápisu v katastru nemovitostí. Současně potvrzuje, že pozemek p. č. st. ■ jehož součástí je rodinný dům č.p. ■ nabyta žalobkyně dědictvím. V době nabytí vlastnického práva se však jednalo o nemovitost, v níž se nacházel byt o velikosti 3+1. Další části nemovitosti měly hospodářský charakter a byly ve špatném technickém stavu. Žalovaný poukazuje na rozsah prací, které si vyžádala z jeho strany rekonstrukce nemovitostí i na skutečnost, že tuto rekonstrukci financoval. Soud však z těchto skutečností nevyvodil žádné relevantní závěry. Namítá, že soužití účastníků nebylo ukončeno v roce 2019 (jak tvrdí žalobkyně) i na skutečnost, že i po roce 2019 pečoval o syna ■ v tom spatřuje právní důvod užívání nemovitostí. Investice žalovaného do nemovitostí jsou pro posouzení dobrých mravů ve vztahu k vyklizení významné. Žalovaný poukazuje na to, že ve svém podání ze dne 27.5.2022 a navazujících účastnických výpovědích popsal, jaké práce byly prováděny, který řemeslník se na akci podílel a jak byly financovány. Jeho tvrzení učinila žalobkyně dne 5.6.2023 při svém účastnickém výslechu nespornými. Přesto soud prvního stupně žádná relevantní skutková zjištění z provedených důkazů neučinil. Uvěřil pouze tvrzení žalobkyně, že k ukončení soužití mezi partnery došlo v roce 2019. To však žalovaný popírá a poukazuje na to, že z dokazování vyplynulo, že v době tvrzeného ukončeného soužití žalobkyně žádala po žalovaném rekonstrukci koupelny „na stáří“, výběr nábytku do obývacího pokoje, pomoc při obsluze její imobilní matky. Zcela samozřejmě pokračovala i finanční spoluúčast žalovaného na chodu společné domácnosti. Současně žalovaný v domě vybudoval další obytnou plochu z původní půdy. Takováto činnost implikující těžkou fyzickou práci i vysoké finanční náklady sama o sobě vyvrací argument o ukončení soužití, neboť by za této situace žalovaný přece nic takového nečinil (uvádí se v odvolání). Nesprávnost skutkového závěru o ukončení soužití podle žalovaného podtrhuje i fakt, že se žalobkyně nepokusila o majetkové vyrovnání a dále přijímala z jeho strany výše popsaná plnění. Žalovaný se rovněž až do svého vykázaní z obydli v roce 2022 staral o syna ■ který je těžce mentálně postižený. Disponoval tak řádným užívacím titulem a větší či menší náklonnost žalobkyně s tímto nikterak nesouvisí. Při posuzování námitky dobrých mravů ve vztahu k vyklizení, soud prvního stupně se fakticky omezil jen na konstatování, že žalovaný byl z obydli vykázan a vykázaní mu bylo prodlužováno na maximální možnou dobu a že se doznal, že žalobkyni fyzicky napadl. Takovou argumentaci žalovaný označuje za zjednodušující a poukazuje na to, že po svém návratu z nemocnice ve stavu rekonvalescence čelil ústrkům, posměškům, ignoraci a osobní dehonestaci ze strany žalobkyně, která s jeho návratem z nemocnice již nepočítala. Žalovaný skutečně nezvládl dvě konfliktní situace, které nevyvolal. Zhoršený zdravotní stav žalovaného, který vznikl nezaviněně po banálním lékařském zákroku, je soudem interpretován ve zcela nepřijatelném kontextu jako „důvod pro vyklizení“, ačkoliv právě naopak trvale nepříznivý zdravotní stav žalovaného je důvodem pro zamítnutí žaloby, zvláště se zohledněním osobního podílu žalovaného na výsledné podobě domu č.p. ■ umožňující oddělené soužití obou účastníků. Dokazování soudu prvního stupně k otázce vyklizení žalovaného bez jakékoliv kompenzace, tedy v rozporu s dobrými mravy, označuje za neúplné, kdy nebyli vyslechnuti svědci z okruhu řemeslníků, kteří v nemovitosti pracovali, a to ke stavu nemovitostí, popř. sousedé, kteří se mohli vyjádřit k povaze soužití mezi účastníky. Poukazuje na to, že k otázce dobrých mravů existuje bohatá judikatura Ústavního soudu, podle níž soudní řízení nesmí být zatíženo přepjatým formalismem a nesmí sloužit k sofistikovanému odůvodňování zjevné nespravedlnosti.

5. Žalovaný nesouhlasí a s rozhodnutím soudu prvního stupně ve výroku v odstavci IV., jímž byl zamítnut jeho vzájemný návrh na určení vlastnického práva k ideální polovině konkrétně specifikovaných nemovitostí. Soud prvního stupně odmítl mimořádné vydržení vlastnického práva žalovaným s lakonickým odůvodněním, že neuplynula dostatečně dlouhá vydržecí doba, neboť po dobu trvání manželství vydržecí doba neběžela, přičemž odkazuje na přiměřené použití § 114 zákona č. 40/1964 Sb. o běhu promlčecí doby mezi manželi. Uvedený závěr soudu prvního stupně neodpovídá požadavkům na řádné a přesvědčivé odůvodnění rozhodnutí. Cílem žalovaného je zajistit si bydlení, neboť ve svém věku a nepříznivém zdravotním stavu nemá ani fyzické síly, ani finanční prostředky k tomu, aby tzv. začínal znovu. Poukazuje na to, že v

nemovitostech kontinuálně bydlel, kdy v roce 1985 se oženil se žalobkyní a v nemovitosti se zdržoval až do svého vykázaní pro banální incident v červenci 2022. Do předmětných nemovitostí investoval finanční prostředky i práci a oba účastníci nemovitosti užívali společně, přičemž má za to, že předmětné nemovitosti držel a choval se jako vlastník, tedy nikoliv jen jako manžel či ubytovaný. Jako vlastník také navenek vystupoval vůči třetím osobám. Má za to, že důvodem pro odmítnutí vydržení ze strany soudu nemůže být nepřiměřené použití úpravy promlčení, jejímž smyslem je něco zcela jiného. Žalovaný nesouhlasí s rozhodnutím soudu prvního stupně ve výroku v odstavci VI. o zamítnutí alternativně uplatněného vzájemného návrhu na zřízení věcného břemene ve prospěch žalovaného v tíži pozemku parc. č. st. ■■■ jehož součástí je dům č.p. ■■■ Postup soudu prvního stupně ve vztahu k tomuto nároku označuje za přepjatě formalistický, nehledající v této věci žádné řešení. K zamítnutí návrhu došlo proto, že žalovaný není bývalým manželem ani druhem a nesvědčí mu tedy právo domáhat se zřízení věcného břemene. Soud prvního stupně navíc dovodil, že od vykázaní z obydlí žalovaný o syny nepečuje a péče je zajištěna ze strany žalobkyně. Z obsahu spisu je přitom zřejmé, že žalobkyně žalovanému úmyslně brání v kontaktu se syny, ačkoliv vydané předběžné opatření o zákazu kontaktu zaniklo. Účastníci byli po rozvodu druhem a družkou, nemovitost č.p. ■■■ obývali společně kontinuálně i po rozvodu manželství (nikdo z nich se neodstěhoval) a tedy následná vyklizovací žaloba není žalobou vlastnickou, ale návrhem na vypořádání společného bydlení po rozvodu, k jehož vypořádání dosud nedošlo. Upozorňuje, že pro závěr o tom, že péči o syna ■■■ zajišťuje žalobkyně si soud neopatřil řádné důkazy. Odkazuje na publikované odborné závěry (článek JUDr. Filipa Kavalíra „Rozhodnutí o vyklizení nemovitosti po rozvodu manželství a přechodná ustanovení občanského zákoníku“) z nichž vyplývá, že bylo-li manželství rozvedeno za účinnosti zákona č. 40/1964, ten manžel, který má právo bydlení odvozené od druhého manžela, má právo v obydlí po rozvodu setrvat do doby zajištění bytové náhrady a za těchto okolností lze žalobě o vyklizení vyhovět jen za splnění podmínky zajištění bytové náhrady. To, že žalobkyně vyklizovací žalobu podala po 1.1.2014 neznamena, že by žalovaný nebyl bývalým manželem a neměl žádnou možnost obrany proti takové žalobě. Právě návrh na zřízení věcného břemene, eventuálně korektiv dobrých mravů či vydržení, jsou těmi instituty, kterými se lze takové žalobě bránit. Žalovaný nesouhlasí ani s výrokem VII. napadeného rozsudku o zamítnutí návrhu na přiznání peněžité náhrady za bezdůvodné obohacení, které žalobkyně získala na úkor žalovaného tím, že do jejího majetku masivně investoval a který uplatnil in eventum jako poslední alternativu, byť sám v účastnické výpovědi vysvětlil, že „o peníze mu nejde“ a jeho cílem je mít „střechu nad hlavou“ tam, kde strávil prakticky celý dospělý život. Z uvedeného důvodu tak formuloval eventuální petii tak, aby reflektoval situaci, kdy žalovaný nemá kde bydlet, po vykázaní z obydlí mu žalobkyně neumožnila se do domu vrátit. Do doby, než mu žalobkyně finanční náhradu vyplatí, by mohl v domě zůstat. Argumentaci soudu prvního stupně, že tento jeho návrh je v rozporu s hmotným právem odmítá jako formalistický a vzhledem k procesnímu postupu soudu, který provedl částečně dokazování k finančnímu nároku žalovaného i nepředvídatelný.

6. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalovaného ve vztahu k námitkám týkající se vyklizení odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Co 1324/2022–218 ze dne 19.1.2023 a připomíná rozhodnutí vydaná v trestním řízení, a to v řízení vazebním, kdy žalovaný byl vzat do vazby a následně se proti rozhodnutí bránil či podával nové žádosti na propuštění z vazby. Z uvedených listin vyplývají skutečnosti svědčící o tom, že žalobkyně neměla žádnou jinou legální možnost, která by zajistila odstěhování a vyklizení žalovaného z její nemovitosti. Souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že bylo prokázáno, že je výlučnou vlastníci pozemku parc. č. st. ■■■ s domem č.p. ■■■ p. č. ■■■ a p. č. ■■■ a že žalovanému nesvědčí k těmto nemovitým věcem žádný vlastnický či obdobný titul. Žalovaný vlastnické právo k nemovitostem nevydržel, není jejich spoluvlastníkem, nezpracoval je, nedošlo k jejich destrukci a vzniku nové stavby a nemá tedy na tyto nemovitosti žádný právní nárok. Předmětné nemovitosti žalobkyně nabyla dědictvím, pozemek parc. č. st. ■■■ zakoupila po rozvodu manželství.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

K otázce vyklizení a jeho rozporu s dobrými mravy připomíná, že jedinou osobou, která jedná v rozporu s dobrými mravy je žalovaný, který se proti žalobkyni dopouštěl domácího násilí. Závěr soudu o tom, že žaloba jako taková není v rozporu s dobrými mravy, je správný. Důvodem pro zamítnutí žaloby na vyklizení z hlediska dobrých mravů nejsou zdravotní komplikace žalovaného v roce 2019, neboť uplynuly již více než tři roky. Po těchto zdravotních komplikacích se žalovaný, byť je nyní invalidním důchodcem, vrátil ke své samostatné výdělečné činnosti, koncertuje a občasné jezdí na zájezdy. Například na jaře roku 2022 vystupoval v Japonsku, v létě 2022 v Německu apod. Jeho argumentace nepříznivým zdravotním stavem je nepřiléhavá. Jde-li o závěr soudu o tom, že soužití účastníků bylo ukončeno v roce 2019, žalobkyně připomíná, že uvedené výslovně při účastnickém výslechu žalovaný potvrdil. Pokud žalovaný uvádí, že měl po návratu z nemocnice čelit ústrkům, posměškům, ignoraci apod., pak v této rovině žalovaný zcela otočil ze svého původního stanoviska, když nejprve v rámci jednotlivých soudních řízení (především o vydání předběžného opatření) hovořil o žalobkyni pozitivně a byl jí vděčný za to, jak mu pomohla se z problémů v roce 2019 dostat. Pokud jde o diskutované úpravy, které byly v domě prováděny, ty žalobkyně připouští, nicméně tvrzení žalovaného o jejich rozsahu a povaze nemá za nesporné. Pro řízení není významné, že byl žalovaný oficiálně označen z hlediska veřejného práva za osobu pečující o syna [redacted]. Ten je sice závislý na dopomoci třetí osoby, nejedná se však o osobu, která by vyžadovala 24hodinovou péči, jinak by žalovaný nemohl jezdit s orchestrem na zájezdy, které trvaly několik dní i týdnů. Pokud jde o námitky týkající zamítnutí žaloby na zřízení věcného břemene má žalobkyně za to, že v tomto rozhodl soud prvního stupně správně, neboť zde nejsou zákonem předpokládané důvody pro jeho zřízení. Ve vztahu k odvolání do výroku VII., jímž byl zamítnut návrh žalovaného na zaplacení 5 000 000 Kč, čímž žalovaný podmiňoval vyklizení, poukazuje na to, že soud poučil žalovaného (právní zástupkyni), že formulace petitu je nesprávná, když nelze podmiňovat vyklizení způsobem, jak to žalovaný činí. Pokud žalovaný nesprávně formuloval svůj protinávrh a z tohoto důvodu došlo k jeho zamítnutí, je rozhodnutí správné. Ve vztahu k tvrzením investicím žalovaný v řízení neprokázal, že by investoval částku 5 000 000 Kč do nemovitostí žalobkyně a není na soudu, aby sám vypočítával a určoval, která částka eventuálně z výlučných zdrojů žalovaného byla vynaložena a je ještě nepromlčená, neboť byla vznesena námitka promlčení. Žalobkyně upozorňuje na skutečnost, že mezi účastníky trvalo manželské soužití od roku 1985 do roku 2009, kdy byly převážně úpravy v domě prováděny z financí v režimu SJM. Po rozvodu manželství byla značná finanční částka vložena do nemovitostí i žalobkyni.

7. Krajský soud byl Českých Budějovicích jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že přípustná odvolání byla podána v zákonem stanovené lhůtě podle § 204 odst. 1 o.s.ř. a osobami k tomu oprávněnými, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného ve věci samé není důvodné.
8. Po částečném zpětvzetí žaloby se žalobkyně v této věci domáhá, aby žalovaný vyklidil pozemky ve vlastnictví žalobkyně specifikované ve výroku v odstavci I. napadeného rozsudku. Nárok je odůvodněn tím, že se jedná o nemovité věci ve výlučném vlastnictví žalobkyně. Žalovaný nemovitosti užívá bez právního důvodu, tj. proti vůli žalobkyně. V právní rovině se jedná o nárok na ochranu vlastnického práva podle § 1042 o.z. podle něhož platí, že se vlastník může domáhat ochrany proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo je ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje. Prostředkem ochrany vlastnického práva v případě neoprávněného užívání nemovité věci je žaloba na její vyklizení.
9. Bylo zjištěno, že pozemek parc. č. st. [redacted] jehož součástí je rodinný dům č.p. [redacted] pozemek p.č. [redacted] nabyta žalobkyně jako dědictví po prarodičích, a to v rozsahu jedné poloviny v roce 1978 a zbývající podíl v roce 1985. Účastníci byli manželé v letech 1985–2009. Uvedené nemovitosti již v době trvání manželství společně užívali a také rekonstruovali, zejména rodinný dům č.p. [redacted]. V souvislosti s rekonstrukcí nedošlo k zániku stavby tohoto rodinného domu jako věci v právním slova smyslu a veškeré nové konstrukce vybudované jak za trvání manželství, tak v době

společného soužití účastníků po rozvodu manželství (přístavby, nástavby, vestavby apod.) se staly součástí rodinného domu ve vlastnictví žalobkyně. Po rozvodu manželství v roce 2010 účastníci obnovili společné soužití, které trvalo nepochybně do roku 2019. I v tomto období účastníci společně se zletilými syny (kteří trpí mentálním postižením) uvedené nemovitosti užívali včetně pozemku par. č. ■■■■■ který žalobkyně zakoupila po rozvodu manželství v roce 2014. Není pochyb o tom, že i v tomto období a nadále probíhaly rekonstrukční práce na nemovitostech a budování jejich příslušenství, na čemž se žalovaný významně podílel, a to jak fyzickou prací, tak finančně. V červenci 2022 bylo vyhověno návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření, podle něhož byl žalovaný z uvedených nemovitostí vykázán, a to usnesením Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 104 Nc 6504/2022-21 ze dne 19.7.2022. Doba trvání předběžného opatření byla usnesením Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 104 Nc 6504/2022-157 ze dne 11.10.2022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Co 1324/2022-218 ze dne 19.1.2023 prodloužena do 19.1.2023. Těmto rozhodnutím soudu předcházelo vykázání žalovaného z předmětných nemovitostí policií. Dále byl žalovaný vykázán usnesením Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 106 Nc 6503/2022 ze dne 18.8. 022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 19 Co 1065/2022-77 ze dne 12.9.2022. Usnesením Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 107 Nc 6502/2022-27 ze dne 26. 8. 2022 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 8 Co 1058/2022-39 ze dne 12.9.2022 bylo žalovanému uloženo, aby se zdržel setkávání se synem ■■■■■ a synem ■■■■■ Usnesení bylo vydáno na návrh Okresního státního zastupitelství ve Strakonicih. Žalovaný uvedená rozhodnutí plně nerespektoval. Důvodem jejich vydání (jak vyplývá z obsahu odůvodnění) bylo manipulativní a autoritativní chování žalovaného svědčící o pronásledování a psychickém nátlaku na žalobkyni. Jeho chování bylo dlouhodobé, stupňující se a došlo i k opakovanému napadení navrhovatelky. Z rozhodnutí vyplývá, že partnerský vztah mezi účastníky byl ukončen v roce 2019. Žalovaný žalobkyni opakovaně fyzicky napadl, po incidentu ze dne 14.7.2022 byl policií vykázán ze společné domácnosti. Chování žalovaného vůči žalobkyni bylo důvodem trestního stíhání žalovaného, které bylo kvalifikováno jako přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku. Toto trestní řízení probíhá a nebylo dosud pravomocně skončeno. V době rozhodování odvolacího soudu z vyjádření žalovaného vyplývá, že od doby vykázání z předmětných nemovitostí se v těchto fyzicky nezdržuje. V nemovitostech má nadále své věci. Od doby a svého vykázání z nemovitostí bydlí v bytě, který užívala do své smrti jeho matka.

10. Pro rozhodnutí o nároku žalobkyně na vyklizení je podstatné zjištění, že nemovitosti, jichž se řízení týká, ačkoliv byly v průběhu doby zásadním způsobem rekonstruovány, náleží žalobkyni, neboť v souvislosti s rekonstrukcí nedošlo k zániku původních nemovitých věcí jako věcí v právním slova smyslu (tento závěr v průběhu řízení žalovaný potvrdil). Žalovaný odmítá předmětné nemovitosti vyklidit, neboť má za to, že tento požadavek žalobkyně odporuje dobrým mravům. V této souvislosti poukazuje na to, že nemovitosti dlouhodobě užíval, a to od roku 1985 do roku 2022, jedná se o jeho domov, k nemovitostem se choval vždy jako jejich vlastník, o čemž byl ujišťován jak ze strany žalobkyně, tak i jejich rodičů. Zásadním způsobem se podílel na rekonstrukci a nemovitostí, a to jak fyzickou prací, tak finančně. Současný jeho zdravotní a stav i finanční situace mu neumožňuje „začít znovu“. Za rozporné s dobrými mravy označuje vyklizení bez poskytnutí finanční kompenzace, kterou konkretizuje částkou 5 000 000 Kč.
11. Vzájemnou žalobou se současně domáhá určení, že je spoluvlastníkem podílu ve výši 1/2 ve vztahu k celku, a to z důvodu uvedených shora (na které je poukazováno v souvislosti s dobrými mravy), eventuálně uplatňuje nárok na zřízení věcného břemena v podobě služebnosti bezplatného užívání konkrétně vymezené části rodinného domu č.p. ■■■■■ Současně má za to, že jako rozvedený manžel má při vyklizení právo na zajištění bytové náhrady.
12. V dané věci je nesporné, že je nemovitostí nabyta žalobkyně jako dědička a za trvání manželství (které bylo uzavřeno v roce 1985) účastníci tyto nemovitosti a společně užívali. Platí, že manžel,

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

který za trvání manželství užívá byt v domě, jehož vlastníkem je druhý z manželů, odvozuje své právo v tomto bytě bydlet od existujícího rodinně právního vztahu, neboť obsah tohoto vztahu je kromě jiného tvořen povinností manželů žít spolu (§ 18 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, účinného v době trvání manželství účastníků). Rozvodem manželství uvedený právní důvod bydlení zaniká a manžel (vlastník) se může domáhat vyklizení bytu. Jestliže manželství účastníků bylo rozvedeno v roce 2009, tj. za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (obč. zák.), jedná se o nárok podle § 126 odst. 1 tohoto zákona. Nárok na bytovou náhradu rozvedeného manžela, kterému rozvodem manželství zanikl právní důvod užívání bytu ve vlastnictví druhého manžela, a který je proto povinen byt vyklidit, není v uvedeném občanském zákoníku výslovně upraven; přesto však nelze dovodit, že rozvedenému manželi v takovém případě bytová náhrada nepřislouží, neboť jeho právní postavení je na místě posuzovat analogicky (§ 853 obč. zák.) podle ustanovení, která upravují právní vztahy svým obsahem a účelem nejbližším, konkrétně podle § 713 odst. 1 obč. zák. upravující nárok na bytovou náhradu rozvedeného manžela, jehož právní důvod užívání bytu byl – stejně jako v případě manžela užívajícího byt v domě ve vlastnictví druhého z manželů – za trvání manželství odvozen od existence manželství a jemuž rozvodem tento právní důvod bydlení zanikl. Z uvedeného vyplývá, že rozvedený manžel, který i po zániku manželství rozvodem zůstal bydlet v domě ve vlastnictví druhého z manželů, není zásadně povinen vyklidit byt bez zajištění bytové náhrady. Jde zásadně o právo na náhradní byt (§ 712 odst. 2 věta druhá obč. zák.) z důvodu hodných zvláštního zřetele náhradní ubytování.

13. V projednávané věci bylo zjištěno, že po rozvodu manželství účastníků v roce 2009 se žalovaný z předmětných nemovitostí žalobkyně neodstěhoval, v roce 2010 účastníci obnovili společné soužití, které nepochybně trvalo až do roku 2019. V souvislosti s rozvodem manželství účastníci otázku vyklizení žalovaného z předmětných nemovitostí, a tedy ani otázku bytové náhrady neřešili. Bydlení žalovaného v nemovitostech žalobkyně přetrvávalo se souhlasem žalobkyně dalších nejméně 9 let a transformovalo se tak na užívání nemovitostí žalobkyně žalovaným se souhlasem žalobkyně (jako vlastníka). Tento důvod užívání nemovitostí žalovaným odpadl v roce 2022, kdy byl žalovaný z nemovitostí vykázan. Odvolací soud má za to, že v současné době již není na místě v rámci rozhodování a nároku žalobkyně na vyklizení aplikovat analogicky ustanovení § 713 odst. 1 obč. zák. a vázat vyklizení žalovaného (jako rozvedeného manžela) na zajištění náhradního bytu či náhradního ubytování. Podle odvolacího soudu je v dané věci třeba posuzovat nároky žalovaného v řízení o vyklizení nemovitostí žalobkyně jako nároky osoby, která užívala předmětné nemovitosti, které nevladnula a odvozovala své právo k jejich užívání od souhlasu vlastníka, tj. žalobkyně a tento důvod užívání odpadl. Navíc je zřejmé, že žalovaný, pokud jde o zajištění vlastního bydlení (požadavek na jeho zajištění) nárokuje bydlení v nemovitostech žalobkyně, o jejichž vyklizení se jedná. V době rozhodování odvolacího soudu žalovaný cca 2 roky bydlí jinde. Požadavek žalovaného, aby jeho vyklizení z předmětných nemovitostí žalobkyně bylo vázáno na zajištění bytové náhrady s tím, že jde o nárok rozvedeného manžela, není podle odvolacího soudu oprávněný.
14. Žalovaný namítá, že jeho vyklizení z předmětných nemovitostí odporuje dobrým mravům. Dovolává se tak ustanovení § 8 o. z. podle něhož zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. Žalovaný tak požaduje, aby ochrana vlastnického práva žalobkyně byla omezena tím, že by byla nucena umožnit žalovanému užívání nemovitostí, které vlastní, a to na neomezeně dlouhou dobu. Důvodem má být skutečnost, že žalovaný předmětné nemovitosti „celý život“ užíval, vystupoval a choval se jako jejich vlastník, zásadním způsobem se zasloužil o jejich rekonstrukci a přestavbu a v té souvislosti vynaložil značné množství práce a peněz. V nemovitostech rovněž žije mentálně postižený syn, o kterého pečuje. Důvodem je i současný věk žalovaného jeho zdravotní stav a finanční situace. Zákaz zneužití práva dle uvedeného ustanovení slouží k tomu, aby pomocí něj byla odepřena právní ochrana takovému výkonu práva, které sice formálně odpovídá zákonu či obsahu existujícího právního vztahu, který je vzhledem k okolnostem případu nepřijatelný. Je třeba vždy brát v úvahu princip vlastnické svobody, podle něhož je nucené omezení vlastnického

práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. Zamítá-li soud vlastnickou žalobu proto, že uplatnění práva vlastníka na ochranu je v rozporu s dobrými mravy, jde v podstatě o případ nuceného omezení vlastnického práva. Nelze sice vyloučit, že uplatnění práva vlastníka bránit se proti se neoprávněným zásahům může být v konkrétním případě v rozporu s dobrými mravy; půjde však vždy o výjimečné případy, kdy výkon práva vážně poškodí uživatele věci, aniž by vlastníkovvi přinesl odpovídající prospěch, a vyhovění žalobě by se dotýkalo zvláště významného zájmu žalovaného (zpravidla jde o zajištění bydlení). V této souvislosti je podstatné, že žalovaný předmětné nemovitosti k bydlení neužívá cca 2 roky a to poté, co byl pro své závadné chování ve vztahu k žalobkyni za nemovitostí vykázán. Pokud jde o zajištění bydlení do budoucna, bydlí v bytě, který užívala do své smrti jeho matka. Z jeho kroků v průběhu tohoto řízení zjevné, že se mu jedná především o zajištění bydlení v předmětných nemovitostech, nikoli o zajištění jiné bytové náhrady.

15. Soud prvního stupně odmítl uvedenou námitku žalovaného o dobrých mravech s poukazem na chování žalovaného zejména k žalobkyni, které vedlo k jeho vykázání z předmětných nemovitostí v červenci 2022 a trestnímu stíhání žalovaného. S touto argumentací odvolací soud souhlasí. Současně má za to, že žalovaným uváděné okolnosti, které mají svědčit o zjevném zneužití práva ze strany žalobkyně domáhající se vyklizení, nesvědčí. Právo žalobkyně na ochranu vlastnického práva v podobě nároku na vyklizení vyplývá z ust. § 1042 o.z. a nelze je vyloučit proto, že žalovaný její nemovitosti dlouhou dobu užíval, vystupoval jako jejich vlastník a významným způsobem se podílel na jejich rekonstrukci. Žalovaný od počátku věděl, že nemovitě věci vlastní žalobkyně, neboť je nabyta jako dědictví a část pozemků koupila po rozvodu manželství. Své investice do nemovitosti, k nimž došlo za trvání manželství, mohl žalovaný řešit v rámci vypořádání společného jmění manželů a po rozvodu manželství dohodou o osudu (náhradě) těchto investic, případně vykonané práce či dohodou ohledně užívání nemovitostí. To, že žalovaný tyto otázky neřešil, nemůže být v současné době důvodem pro omezení vlastnického práva žalobkyně, respektive závěru o tom, že uplatnění nároku na vyklizení nemovitostí je ze strany žalobkyně zjevným zneužitím práva. Důvodem není ani skutečnost, že žalovaný chce poskytovat péči mentálně postiženému synovi, který předmětné nemovitosti a společně s matkou (žalobkyní) užívá. Při posuzování námitky žalovaného o rozporu žalobkyni uplatněného nároku na vyklizení s dobrými mravy tak nelze přehlédnout skutečnost, že žalovaný sice řadu let předmětné nemovitosti užíval a v průběhu tohoto užívání do nich investoval finanční prostředky, oproti tomu, je však užíval bezplatně a vloženými finančními prostředky do předmětných nemovitostí zkvalitňoval dlouhodobě bydlení i pro sebe.
16. Vzhledem k tomu, že je nesporné, že došlo k významné rekonstrukci předmětných nemovitostí žalobkyně, nemůže být pochyb o tom, že oproti původnímu stavu v době, kdy se žalobkyně stala jejich vlastníkem, se jejich hodnota zvýšila. Žalovaný má za to, že dobrým mravům odporuje jeho vyklizení bez poskytnutí jakékoliv finanční náhrady, kterou konkretizuje částkou 5 000 000 Kč. Proto navrhuje, aby jeho povinnost vyklizení byla podmíněna zaplacením této částky. V rámci odvolacího řízení bylo vyjasněno, že uvedený požadavek, tj. vyklizení žalovaného podmíněné zaplacením finanční kompenzace, je obranou žalovaného proti nároku žalobkyně na vyklizení a nikoliv uplatněním samostatného vzájemného nároku na zaplacení částky 5 000 000 Kč. Vyplývá to z podání žalovaného ze dne 25.7.2023 „upřesnění petitu vzájemného návrhu“ (č. l. 332) ve spojení s vyjádřením žalovaného (prostřednictvím jeho zástupce) při jednání dne 20.9.2023 (č. l. 368) o tom, že *bez úbrady této částky by vyklizení bylo v rozporu s dobrými mravy*. Z vyjádření zástupce žalovaného i obsahu spisu vyplývá, že v řízení před soudem prvního stupně nebyl samostatný vzájemný nárok žalovaného (v rámci eventuálního petitu) na zaplacení částky 5 000 000 Kč uplatněn, neboť chybí ucelené skutkové tvrzení žalovaného, z něhož by tento nárok logicky vyplýval. Naopak bylo ze strany žalovaného uvedeno, že není schopen bezdůvodně obohacení na straně žalobkyně z důvodu zhodnocení jejich nemovitostí vyčíslit. Proto k otázce zhodnocení předmětných nemovitostí není zapotřebí provádět dokazování. Vyklizení žalovaného z

předmětných nemovitostí bez vazby na zaplacení částky 5 000 000 Kč není v projednávané věci podřaditelné ust. § 8 obč. zák. a důvodem pro zamítnutí žaloby na vyklizení. Žalovaný má (popř. měl) možnost finanční nároky z důvodu investic do nemovitostí žalobkyně jak za trvání manželství, tak i po jeho skončení uplatnit. Shora uvedené okolnosti vedou k závěru, že nebylo na místě, aby soud prvního stupně napadeným rozsudkem v rámci eventuálního petitu rozhodoval tak, jak je uvedeno ve výroku v odstavci VII. napadeného rozsudku. Proto odvolací soud jeho rozhodnutí ve výroku byl odstavci VII. změnil podle § 220 o.s.ř. tak, že se o povinnosti žalovaného vyklidit pozemek parc. č. st. [redacted] v k.ú. [redacted] pozemek parc. č. st. [redacted] a parc. č. [redacted] v k.ú. [redacted] a zdržet se jejich užívání do 1 měsíce od zaplacení částky 5 000 000 Kč žalobkyní žalovanému, nerozhoduje.

17. Žalovaný se vzájemnou žalobou (§ 97 o.s.ř.) domáhá proti žalobkyni určení, že je spoluvlastníkem nemovitých věcí zapsaných v katastru nemovitostí ve vlastnictví žalobkyně specifikovaných ve výroku v odstavci IV. napadeného rozsudku, neboť uvedené nemovitosti dlouhodobě společně se žalobkyní užíval, vystupoval jako jejich vlastník, do nemovitostí vložil značné množství finančních prostředků a práce a byl žalobkyní ujišťován, že tak činí „pro sebe“. Soud prvního stupně tento nárok zamítl s tím, že nedošlo k uplynutí vydržecí doby pro řádné či mimořádné vydržení, neboť vydržecí doba neběží po dobu trvání manželství ani po dobu společného soužití.
18. Odvolací soud především vychází z toho, že předmětem vydržení (pokud jde o stavby) může být jen celá věc, která je předmětem právních vztahů. Podmínkou a pro vydržení věci je, aby držitel měl v oprávněné držbě celou věc, popř. její část (v případě pozemku) sám. Pokud je věc nebo její část předmětem držby více osob a nejde o držbu spoluvlastnického práva nebo jiného než vlastnického práva, nemůže být držitel se zřetelem k okolnostem v dobré víře, že mu věc patří a nemůže být oprávněným držitelem. V posuzovaném případě došlo podle žalovaného k vydržení spoluvlastnického podílu k předmětným nemovitostem. V rozsudku ze dne 25.6.2014, sp. zn. 22 Cdo 1513/2022 (dostupné na www.nsoud.cz). Nejvyšší soud konstatoval, že je-li držitelem věci (vlastnického práva k ní) ten, kdo z věci nakládá jako z vlastní, tedy chová se k ní jako její vlastník, je držitelem spoluvlastnického podílu ten, kde se k ostatním vlastníkům chová jako spoluvlastník věci a vykonává vůči nim ta práva, které zákon spoluvlastníkům dává. Například se podílí na rozhodování o hospodaření se společnou věcí se souhlasem ostatních, užívá věc z titulu spoluvlastnického práva, uplatňuje úspěšně předkupní právo apod. Jestliže žalovaný v posuzovaném případě tvrdí, že užíval veškeré nemovitosti společně se žalobkyní, o držbě spoluvlastnického podílu, tj. výkonu práv spoluvlastníka předmětných nemovitostí vůbec nehovoří, je závěr o nabytí spoluvlastnického podílu k předmětným nemovitostem ve prospěch žalovaného vyloučen. Za té situace není zapotřebí zabývat se otázkou běhu vydržecí doby. Pokud však soud prvního stupně nárok žalovaného na určení, že je spoluvlastníkem předmětných nemovitostí zamítl, je jeho rozhodnutí správné.
19. Žalovaný pro případ zamítnutí nároku na určení spoluvlastnického podílu eventuálně navrhuje zřízení věcného břemene k části nemovitostí, o které se v dané věci jedná, specifikovaných ve výroku v odstavci VI. napadeného rozsudku s tím, že věcné břemeno a má být zřízeno jeho osobě doživotně a bezplatně. Odkázal přitom na ust. § 767 odst. 2 o.z. upravující bydlení pozůstalého manžela. Podle tohoto ustanovení platí, že je-li to přiměřené poměrům pozůstalého manžela, především proto, že pečuje o nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti, o něž manželé pečovali, nebo o nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti, jehož rodičem je zemřelý manžel, anebo o dítě nezaopatřené, které s pozůstalým manželem žije, může soud na návrh pozůstalého manžela založit v jeho prospěch právo odpovídající věcnému břemeni bydlení podle okolností případu, nejdéle však do doby, než takové dítě nabude trvale schopnost samo se živit, a za úplatu srovnatelnou s nájemným v místě obvyklým; toto právo nezanikne, nebude-li dítě schopno samo se živit jen na přechodnou dobu.
20. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že citované ustanovení týkající se bydlení pozůstalého manžela se na danou věc nevztahuje a ve vztahu k žalovanému nelze a podle

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

nej postupovat. Není zde žádný zákonný podklad k zatížení nemovitostí ve vlastnictví žalobkyně věcným břemenem v podobě služebnosti bydlení ve prospěch žalovaného tak, jak žalovaný navrhuje. To je důvodem zamítnutí i této jeho vzájemné žaloby.

21. Z obsahu spisu i z vyjádření žalobkyně vyplývá, že žalovaný má v předmětné nemovitosti množství věcí. Aby bylo reálné jeho vyklizení a s ohledem na jeho osobní poměry a zdravotní stav, změnil odvolací soud podle § 220 o.s.ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I., jímž bylo vyhověno nároku žalobkyně na vyklizení pouze ve vztahu ke lhůtě k plnění tak, že lhůtu k vyklizení stanovil v délce 3 měsíců. Jinak napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I., IV. a VI. potvrdil podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný.
22. Podle § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř. rozhodoval odvolací soud o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Odpadl tak důvod k přezkoumávání nákladového výroku k odvolání žalobkyně. Odvolací soud vycházel z ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a dospěl k závěru, že vzhledem k převážnému úspěchu ve věci na straně žalobkyně je namíste přiznat jí právo na náhradu nákladů řízení potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. V řízení před soudem prvního stupně náleží žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení, které vynaložila na zastupování advokátem a zaplacení soudního poplatku. Pokud jde o náhradu nákladů advokáta, jedná se o odměnu advokáta za celkem 17,5 úkonů právní služby podle § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Konkrétně jde o převzetí a přípravu zastoupení, zaslání předžalobní výzvy ze dne 19.5.2022, sepis a podání žaloby, vyjádření ze dne 8.11.2022, vyjádření k výzvě soudu ze dne 22.12.2022, vyjádření ve věci ze dne 3.2.2023, účast u jednání soudu prvního stupně dne 5.6.2023 v době od 8:00 hod. do 12:40 hod. (náhrada přísluší za 2 úkony), vyjádření ze dne 10.7.2023, účast u jednání soudu prvního stupně dne 17.7.2023 v době od 8:00 hod. do 14:10 hod. (náhrada náleží za 3 úkony právní služby), vyjádření ze dne 10.8.2023, vyjádření ze dne 30.8.2023, účast při jednání soudu prvního stupně dne 20.9.2023 v době od 8:00 hod. do 11:15 hod. (náhrada náleží za 2 úkony právní služby), vyjádření ze dne 16.10.2023 a účast při vyhlášení rozhodnutí dne 23.10.2023 (náleží 1/2 úkonu). Pokud jde o výši odměny za 1 úkon právní služby vychází odvolací soud z toho, že předmětem řízení byl nárok žalobkyně na vyklizení nemovitých věcí, přičemž celková hodnota nemovitých věcí nebyla v řízení zjištěna. Je proto na místě vycházet, pokud jde o tarifní hodnotu předmětného nároku z ustanovení § 9 odst. 1 advokátního tarifu, tj. z tarifní hodnoty 10 000 Kč. Dalším předmětem řízení byl nárok žalovaného na určení spoluvlastnictví předmětných nemovitostí, eventuálně zřízení věcného břemene. Zde odvolací soud vychází podle § 9 odst. 4 písm. b) advokátního tarifu, tj. z tarifní hodnoty 50 000 Kč. Podle § 12 odst. 3 advokátního tarifu, přitom platí, že při spojení dvou a více věcí, pro nichž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se za tarifní hodnotu považuje součet tarifních hodnot spojených věcí. V posuzovaném případě se jedná o částku 60 000 Kč. Odměna za 1 úkon právní služby podle § 7 advokátního tarifu tak činí 3 500 Kč. Za 17,5 úkonů právní služby se jedná o částku 61 250 Kč. Další součástí nákladů řízení je paušální odměna advokáta podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za 18 úkonů právní služby po 300 Kč, tj. 5 400 Kč a náhrada za promeškaný čas v souvislosti s účastí na jednání soudu prvního stupně dne 14.11.2022 a 1.2.2023 podle § 14 odst. 2 advokátního tarifu v celkové výši 3 500 Kč. S připočtením zaplaceného soudního poplatku 5 000 Kč činí náhrada nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 75 150 Kč. Náklady odvolacího řízení zahrnují odměnu za odvolání proti rozhodnutí o nákladech řízení. Tarifní hodnotou je zde částka odpovídající nákladům řízení, to je 75 150 Kč, odměna za 1 úkon právní služby podle § 7 činí 4 140 Kč. Žalobkyni náleží 1/2 této částky, tj. 2 070 Kč (§ 11 odst. 2 písm. c/ advokátního tarifu). Náklady odvolacího řízení dále zahrnují odměnu za další 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast u jednání odvolacího soudu dne 12.6.2024 po 3 500 Kč, tj. 7 000 Kč a náhrada hotových výdajů v paušální výši za 3 úkony právní služby po 300 Kč, tj. částka 900 Kč. Celkové náklady odvolacího řízení tak představují částku 9 970 Kč. Se zřetelem k uvedeným závěrům odvolací soud uložil žalovanému zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 85 120 Kč, a to ve

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

lhůtě 1 měsíce od právní moci rozsudku. Odvolací soud neshledal důvod aplikace ustanovení § 150 o.s.ř. na jehož základě by bylo možno žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení odeprít, a to vzhledem k osobním poměrům žalobkyně (jediným příjmem je plat zdravotní sestry, péče o postiženého syna) a ke skutečnosti, že značná část nákladů řízení a vznikla v souvislosti s projednáním vzájemného nároku žalovaného. Nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení žalobkyni by na straně žalobkyně představovala významný zásah do jejích poměrů vzhledem k výši těchto nákladů.

23. Odvolací soud nepřiznal žalobkyni v rámci nákladů řízení právo na náhradu za vyjádření ze dne 5.1.2023 a návrh na doplnění dokazování ze dne 22.5.2023. Obsah uvedených podání nelze považovat za úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Stejně tak odvolací soud nepřiznal žalobkyni právo na náhradu nákladů advokáta, resp. jeho odměnu za nahlížení do spisu dne 29.8.2023 v době od 7:50 do 8:10 hodin. Vychází přitom z toho, že studium spisu ve sporném občanskoprávním řízení není zásadně úkonem právní služby podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu. To platí i v projednávané věci, neboť nahlížení do spisu advokátem, který se účastní v průběhu řízení po dobu 20 minut, nelze mít za srovnatelné s prostudováním spisu při skončení vyšetřování.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. přípustné dovolání, které je možné podat ve lhůtě 2 měsíců od doručení rozsudku k Nejvyššímu soudu u Okresního soudu ve Strakonících.

Tento rozsudek je možné vykonat, nebude-li povinnost v něm stanovená včas a dobrovolně splněna.

České Budějovice 21. června 2024

JUDr. Marie Rudolfová v. r.
předsedkyně senátu